

Spis treści

I.	Skonsolidowany bilans	- 2 -
II.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	- 3 -
III.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	- 3 -
IV.	Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	- 4 -
V.	Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	- 5 -
VI.	Informacja dodatkowa	- 6 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 6 -
1.1	Struktura organizacyjna Grupy Comarch	- 6 -
1.2	Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2011 roku	- 7 -
1.3	Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu	- 8 -
1.4	Struktura działania Grupy Comarch	- 9 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 10 -
2.1	Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego	- 12 -
2.2	Rozpoznawanie przychodów i kosztów	- 21 -
2.3	Zarządzanie ryzykiem finansowym	- 23 -
2.4	Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSSF	- 26 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	- 29 -
3.1	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2010 rok	- 29 -
3.2	Sprawozdawczość wg segmentów	- 29 -
3.3	Rzeczowe aktywa trwałe	- 34 -
3.4	Wartość firmy	- 36 -
3.5	Pozostałe wartości niematerialne	- 37 -
3.6	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	- 39 -
3.7	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 39 -
3.8	Zapasy	- 39 -
3.9	Kategorie i klasy instrumentów finansowych	- 40 -
3.10	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 43 -
3.11	Pochodne instrumenty finansowe	- 43 -
3.12	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 44 -
3.13	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	- 44 -
3.14	Kapitał zakładowy	- 44 -
3.15	Pozostałe kapitały	- 48 -
3.16	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 49 -
3.17	Kontrakty długoterminowe	- 50 -
3.18	Kredyty, pożyczki	- 50 -
3.19	Zobowiązania warunkowe	- 53 -
3.20	Odroczony podatek dochodowy	- 54 -
3.21	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	- 57 -
3.22	Przychody ze sprzedaży	- 58 -
3.23	Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	- 58 -
3.24	Pozostałe przychody operacyjne	- 59 -
3.25	Pozostałe koszty operacyjne	- 59 -
3.26	Koszty finansowe – netto	- 59 -
3.27	Podatek dochodowy	- 60 -
3.28	Zyski (straty) kursowe – netto	- 61 -
3.29	Zysk na akcję	- 61 -
3.30	Transakcje z podmiotami powiązanymi (jednostki stowarzyszone)	- 61 -
3.31	Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2011 i w 2010 roku	- 62 -
3.32	Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 64 -
3.33	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 64 -
3.34	Zdarzenia po dacie bilansu	- 65 -
3.35	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej	- 66 -
3.36	Zarządzanie kapitałem	- 67 -

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.3	327 971	275 663
Wartość firmy	3.4	37 155	37 155
Pozostałe wartości niematerialne	3.5	80 410	79 106
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3.6	61	187
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.7	28	172
Inwestycje pozostałe		1 106	1 106
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.20	27 775	23 725
Pozostałe należności		1 732	1 237
		476 238	418 351
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.8	44 192	49 621
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.12	294 736	287 688
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		141	217
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.17	12 284	9 112
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.10	1 521	2 491
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.11	-	383
Udziały i akcje		25	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.13	193 337	200 242
		546 236	549 754
		1 022 474	968 105
Aktywa razem			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.14	8 051	8 051
Pozostałe kapitały	3.15	142 007	140 441
Różnice kursowe	3.28	6 595	10 058
Zysk netto za okres bieżący		36 257	43 717
Niepodzielony wynik finansowy		407 444	372 680
		600 354	574 947
Udziały mniejszości	3.15	9 497	9 242
		609 851	584 189
Kapitał własny razem			
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.18	88 895	84 804
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.20	48 172	50 276
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.21	2	572
		137 069	135 652
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.16	146 332	149 812
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		5 350	3 386
Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	3.17	8 363	7 452
Kredyty i pożyczki	3.18	27 435	13 089
Zobowiązania finansowe	3.11	686	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.21	87 388	74 525
		275 554	248 264
		412 623	383 916
Zobowiązania razem			
Razem kapitał własny i zobowiązania			
		1 022 474	968 105

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Przychody ze sprzedaży	3.22	785 653	761 361
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	3.23	(593 576)	(585 197)
Zysk brutto		192 077	176 164
Pozostałe przychody operacyjne	3.24	22 970	4 657
Koszty sprzedaży i marketingu		(82 683)	(84 277)
Koszty ogólnego zarządu		(74 681)	(52 974)
Utrata wartości firmy		-	(5 542)
Pozostałe koszty operacyjne	3.25	(18 900)	(13 209)
Zysk operacyjny		38 783	24 819
Przychody/(Koszty) finansowe – netto	3.26	1 019	200
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	3.7	(38)	(40)
Zysk przed opodatkowaniem		39 764	24 979
Podatek dochodowy	3.27	(6 697)	(1 022)
Zysk netto za okres		33 067	23 957
W tym:			
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki		36 257	43 717
Zysk (strata) netto przypadający na udziałowców mniejszościowych	3.15	(3 190)	(19 760)
		33 067	23 957
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki za okres (wyrażony w zł na jedną akcję)			
– podstawowy	3.29	4,50	5,44
– rozwodniony		4,50	5,44

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Zysk netto za okres	33 067	23 957
Pozostałe dochody całkowite		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(3 380)	752
Razem pozostałe dochody całkowite	(3 380)	752
Suma dochodów całkowitych za okres	29 687	24 709
przypadający na akcjonariuszy Spółki	32 794	43 091
przypadający na udziałowców mniejszościowych	(3 107)	(18 382)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy Spółki					Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zysk netto za okres bieżący	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 1 stycznia 2010 r.	7 960	137 798	10 684	32 306	348 522	17 046	554 316
Przeniesienie wyniku za rok 2009	-	-	-	(32 306)	32 306	-	-
Korekta kapitału mniejszościowego w związku ze zmianami struktury własnościowej w Grupie	-	-	-	-	(6 695)	6 695	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	2 643	-	-	-	-	2 643
Wypłata dywidendy*	-	-	-	-	(1 453)	-	(1 453)
Objęcie akcji w podwyższonym kapitałe Comarch AG	-	-	-	-	-	3 883	3 883
Podwyższenie kapitału	91	-	-	-	-	-	91
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(626)	-	-	1 378	752
<i>Zysk (strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	43 717	-	(19 760)	23 957
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	(626)	43 717	-	(18 382)	24 709
Stan na 31 grudnia 2010 r.	8 051	140 441	10 058	43 717	372 680	9 242	584 189
Stan na 1 stycznia 2011 r.	8 051	140 441	10 058	43 717	372 680	9 242	584 189
Przeniesienie wyniku za rok 2010	-	-	-	(43 717)	43 717	-	-
Cena nabycia akcji Comarch AG od udziałowca mniejszościowego	-	-	-	-	-	(4 876)	(4 876)
Zmiana kapitału w związku z odkupieniem udziałów w Comarch AG i innych spółkach Grupy od udziałowców mniejszościowych	-	-	-	-	(7 758)	7 758	-
Dywidenda za rok 2011 wypłacona poza Grupę Comarch	-	-	-	-	(1 195)	-	(1 195)
Inne zmiany	-	-	-	-	-	19	19
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	1 566	-	-	-	-	1 566
Objęcie akcji w podwyższonym kapitałe Comarch Sub	-	-	-	-	-	461	461
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(3 463)	-	-	83	(3 380)
<i>Zysk (strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	36 257	-	(3 190)	33 067
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	(3 463)	36 257	-	(3 107)	29 687
Stan na 31 grudnia 2011 r.	8 051	142 007	6 595	36 257	407 444	9 497	609 851

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	33 067	23 957
Korekty razem	35 968	16 450
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	38	40
Amortyzacja	42 044	41 426
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	5 719	(490)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 411	4 328
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(8 482)	(2 847)
Zmiana stanu zapasów	6 201	(14 271)
Zmiana stanu należności	5 667	(61 912)
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(18 196)	47 534
Inne korekty	1 566	2 642
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	69 035	40 407
Zapłacony podatek dochodowy	(10 505)	(5 668)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	58 530	34 739
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(74 310)	(34 415)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	472	814
Nabycie wartości niematerialnych	(14 774)	(14 240)
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych	7 573	1
Nabycie dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	(4 876)	(19 825)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	-	29 615
Udzielone pożyczki długoterminowe	(594)	(2 805)
Splacone pożyczki długoterminowe	800	1 000
Odsetki	4 388	333
Inne wpływy z aktywów finansowych	-	300
Inne wpływy inwestycyjne	3	-
Inne wydatki inwestycyjne	(965)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(82 283)	(39 222)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	461	4 012
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	31 577	15 400
Splata kredytów i pożyczek	(13 892)	(13 000)
Odsetki	(4 797)	(3 826)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(822)	(1 902)
Inne wpływy finansowe	876	966
Inne wydatki finansowe	(73)	(1 640)
Środki pieniężne netto (wykorzystane w)/pochodzące z działalności finansowej	13 330	10
Zmiana środków pieniężnych netto	(10 423)	(4 473)
Środki pieniężne na początek okresu	199 828	203 747
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	3 490	554
Środki pieniężne na koniec okresu	192 895	199 828
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	831	1 123

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiągniętych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 31 grudnia 2011 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- Comarch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100,00 %),
 - Comarch R&D S.à r.l. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70,00 % zależna od Comarch AG),
 - Comarch Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (92,32 % zależna od Comarch AG),
 - Comarch Schilling GmbH z siedzibą w Bremen w Niemczech (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
 - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl w Austrii (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
 - SoftM France S.à r.l. z siedzibą w Oberhausbergen we Francji (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
 - Comarch Swiss AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
- Comarch S.A.S. z siedzibą w Lezennes we Francji (100,00 %),
- Comarch Luxembourg S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu w Luksemburgu (100,00 %)
- Comarch, Inc. z siedzibą w Rosemont w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100,00 %),
 - Comarch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie w Panamie (100,00 % zależna od Comarch, Inc.),
- Comarch Canada, Corp. z siedzibą w New Brunswick w Kanadzie (100,00 %),
- Comarch Middle East FZ-LLC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100,00 %),
- Comarch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100,00 %),
- OOO Comarch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100,00 %),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100,00 %),
- Comarch Vietnam Company Limited (Comarch Co., Ltd.) z siedzibą w Ho Chi Minh City w Wietnamie (100,00 %),
- Comarch Oy z siedzibą w Espoo w Finlandii (100,00 %),
- UAB Comarch z siedzibą w Wilnie na Litwie (100,00 %),
- Comarch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100,00 %),
- SouthForge Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie w Polsce (99,90 %),
- Comarch Management Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce („CCF FIZ”) (Comarch S.A. posiada 100,00 % wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
 - Comarch Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (64,85 % głosów przypada na CCF FIZ; 35,15 % głosów przypada na Comarch S.A.; z akcji nabytych przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Development Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iFin24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (49,15 %).

Na dzień 31 grudnia 2011 r. jednostką stowarzyszoną z jednostką dominującą jest:

- poprzez Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty:
- SolInteractive S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (30,72 % głosów przypada na CCF FIZ).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2011 roku

W dniu 17 marca 2011 roku Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmianę nazwy spółki SoftM Polska Sp. z o.o. na SouthForge Sp. z o.o.

W dniu 20 kwietnia 2011 r. Bonus Development Sp. z o.o. SK-A nabyła 10 000 akcji własnych celem umorzenia za kwotę 8 000 tys. zł. Umorzenie zostało zarejestrowane 17 czerwca 2011 r.

W dniu 28 kwietnia 2011 r. została zarejestrowana w mieście Luksemburg w Luksemburgu spółka Comarch Luxembourg S.à r.l.

W dniu 9 maja 2011 r. Comarch Management Sp. z o.o. SK-A nabyła 40 840 akcji własnych celem umorzenia za kwotę 10 000 tys. zł.

W dniu 1 czerwca 2011 r. została zarejestrowana spółka ComArch Canada, Corp. w New Brunswick w Kanadzie.

W dniu 8 czerwca 2011 roku Comarch S.A. zawarła umowę nabycia 1 000 000 akcji spółki Comarch AG z siedzibą w Dreźnie od Vintage Investment Holdings S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 1 EUR, nabyte akcje mają łączną wartość nominalną 1 000 000,00 EUR i stanowią 40 % kapitału zakładowego Comarch AG. Po zawarciu umowy Comarch S.A. jest w posiadaniu 2 500 000 akcji Comarch AG o łącznej wartości nominalnej 2 500 000 EUR, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki i uprawniających do 2 500 000 głosów (100 %) na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch AG.

W dniu 22 czerwca 2011 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki iMed24 SA w drodze emisji akcji o kwotę 500 000,00 zł do wysokości 1 000 000,00 zł.

W dniu 5 lipca 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego spółki Comarch Management Sp. z o.o. SK-A do kwoty 168 868 tys. zł.

Dnia 26 lipca 2011 roku zostało zarejestrowane obniżenie kapitału zakładowego Comarch Software und Beratung AG (uchwała Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 8 czerwca 2011 r.) z wysokości 6 480 000 euro do 2 160 000 euro. W dniu 9 sierpnia 2011 r. zarząd Comarch Software und Beratung AG, za zgodą Rady Nadzorczej spółki, zatwierdził podwyższenie kapitału zakładowego spółki (uchwała Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 8 czerwca 2011 r.) do maksymalnej wysokości 6 480 000 euro poprzez emisję do 4 320 000 akcji na okaziciela. Akcje zostaną przydzielone dotychczasowym akcjonariuszom w cenie 1,7 euro za 1 akcję w taki sposób, że 1 akcja uprawnia do 2 akcji nowej emisji. Subskrypcja została przeprowadzona pomiędzy 18 a 31 sierpnia 2011 r.

W rezultacie zakończenia subskrypcji na akcje Comarch Software und Beratung AG w ramach podwyższenia jej kapitału zakładowego Comarch AG, spółka zależna Comarch SA, nabyła 3 988 288 akcji spółki Comarch SuB za łączną kwotę 6 780 089,60 euro (1,70 euro za 1 akcję) i jest posiadaczem 5 735 713 akcji spółki Comarch SuB stanowiących 92,32 % jej kapitału zakładowego. Akcje te uprawniają do 5 735 713 głosów na WZA spółki (92,32 % całości głosów) (raport bieżący nr 18/2011 z dnia 8 września 2011 r.).

W dniu 1 sierpnia 2011 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A w drodze emisji 8 000 akcji (objęte przez CCF FIZ). W rezultacie przeprowadzenia tej emisji kapitał zakładowy spółki został podniesiony z 500 tys. zł do 1 mln zł.

W dniu 16 sierpnia 2011 r. została podjęta uchwała zmieniająca kapitał zakładowy i siedzibę spółki Comarch SAS. Kapitał spółki został podwyższony z kwoty 1 300 000 euro na 1 800 000 euro, pokryty wkładem pieniężnym przez Comarch S.A. przez wpłatę 500 000 euro. Nowa siedziba spółki to Lezennes. Powyższe zmiany są skuteczne z dniem podjęcia uchwały.

W trzecim kwartale 2011 r. została zmieniona siedziba spółki Comarch Solutions GmbH z Wiednia na Kirchbichl.

Dnia 8 września 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował przekształcenie spółki SolInteractive Sp. z o.o. w SolInteractive S.A.

W dniu 3 października 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego spółki Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z 4 100 000 zł do 2 763 101 zł.

Dnia 10 października 2011 roku spółka SoftM France SARL, spółka zależna Comarch S.A., złożyła do sądu TRIBUNAL DE GRAND INSTANCE, Chambre Commerciale 1, Quai Finkmatt, 67000 STRASBOURG wniosek o ogłoszenie upadłości (raport bieżący nr 23/2011 z dnia 14 października 2011 r.). Spółka SoftM France SARL od 2009 roku nie prowadzi działalności operacyjnej.

1.3 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

W dniu 9 stycznia 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę CA Finance Sp. z o.o. (spółka zależna od iMed24 S.A.)

Dnia 27 stycznia 2012 r. Comarch S.A. poinformowała (RB-2-2012 z dnia 27 stycznia 2012 r.), że CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółka zależna Comarch S.A., zakupiła 100 000 akcji zwykłych na okaziciela spółki A-MEA Informatik AG ("A-MEA") o wartości nominalnej 1 CHF (3.5147 PLN). Łączna cena nabycia nie przekroczyła sumy 2 mln CHF (ok. 7,03 mln PLN) oraz wartości kapitałów własnych A-MEA. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 100 000, tj. 100 % akcji spółki A-MEA, uprawniających do 100 000, tj. 100 % wszystkich głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki. A-MEA jest firmą z długoletnim doświadczeniem w zakresie sprzedaży i wdrażania rozwiązań ERP, w tym

Comarch ERP Enterprise.

W dniu 9 marca 2012 roku Amtsgericht Dresden zarejestrował podwyższenie o 6,5 mln EUR kapitału akcyjnego Comarch AG. Akcje nowej emisji zostały objęte w całości przez Comarch S.A. W pierwszym kwartale 2012 roku Comarch S.A. dokonał dopłat do kapitału zapasowego Comarch AG w kwocie 13 mln EUR.

W dniu 15 marca 2012 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmianę nazwy spółki iFin24 S.A. na Comarch Polska S.A.

Comarch SA otrzymała w dniu 16 marca 2012 r. postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 14 marca 2012 roku w przedmiocie rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w spółce MKS Cracovia SSA z 14 557 000,00 zł do 18 420 100,00 zł. W rezultacie Comarch S.A. jest posiadaczem 59.82 % akcji w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA uprawniających do 59.82 % głosów na WZA spółki.

W dniu 20 marca 2012 r. została zarejestrowana w Companies House spółka Comarch UK Ltd. z siedzibą w Londynie.

W dniu 10 kwietnia 2012 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie o 250 000 zł kapitału zakładowego spółki iMed24 S.A.

W dniu 10 kwietnia 2012 roku Comarch AG poinformował zarząd Comarch Software und Beratung AG o przekroczeniu progu 95 % udziału w kapitale akcyjnym spółki Comarch SuB AG i zgłosił żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki celem podjęcia decyzji o przejęciu akcji dotychczasowych akcjonariuszy (mniejszościowych) przez Comarch AG w zamian za odpowiednie wynagrodzenie.

Dnia 27 kwietnia 2012 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował o zakupie 50 udziałów spółki ESAPROJEKT sp. z o.o. ("ESAPROJEKT") o wartości nominalnej 2 460 PLN każdy, przez CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółkę zależną Comarch SA. Łączna cena nabycia wynosi 12 200 000 PLN. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 50, tj. 100 % udziałów spółki ESAPROJEKT, uprawniających do 50, tj. 100 % wszystkich głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. ESAPROJEKT jest jednym z czołowych polskich producentów i dostawców kompleksowych rozwiązań informatycznych dla sektora zdrowia.

1.4 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca: podmiot dominujący pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je, spółki Comarch AG, Comarch S.A.S., Comarch R&D S.à r.l., Comarch Luxembourg S.à r.l., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Canada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, OOO Comarch, Comarch Co. Ltd (Wietnam) oraz Comarch Oy pozyskują kontrakty na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części. CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby spółek, a także na świadczenia usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch. Comarch Management Sp. z o.o., Comarch Management Sp. z o.o. SK-A, Bonus Management Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką. Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług nie będących przedmiotem podstawowej działalności Comarch S.A. Głównym przedmiotem działalności Bonus Development Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości. iMed24 S.A. wytwarza i sprzedaje oprogramowanie związane z medycyną oraz świadczy usługi medyczne i diagnostyczne (centrum medyczno-diagnostyczne w Krakowie). iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług Data Center oraz outsourcingu usług

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

informatycznych. iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch. CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym. SouthForge Sp. z o.o. realizuje kontrakty informatyczne pozyskiwane przez Grupę Comarch. UAB Comarch jest w trakcie procesu likwidacyjnego. Spółki Comarch s.r.o i Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

Spółka Comarch Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Pozostałe spółki Grupy Comarch Software und Beratung, tj. Comarch Schilling GmbH, Comarch Solutions GmbH oraz Comarch Swiss AG prowadzą działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG. Spółka SoftM France S.à r.l. jest w trakcie postępowania upadłościowego. MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy 2011 roku zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem tych pozycji, które zgodnie z niniejszymi zasadami są wyceniane w inny sposób.

Sporządzenie sprawozdania wg MSSF wymaga dokonania szeregu szacunków i zastosowania własnego osądu. W nocy 2.3.2 zostały zaprezentowane te obszary sprawozdania finansowego, które wymagają znaczących szacunków lub w stosunku do których wymagana jest znacząca doza osądu.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Comarch w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Zarządu Spółki nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Grupa Comarch sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej, natomiast rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2011 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
Comarch AG	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch R&D S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	70,00 % w posiadaniu Comarch AG
Comarch Software und Beratung AG	jednostka zależna	pełna	92,32 % w posiadaniu Comarch AG
Comarch Schilling GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
SoftM France S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch Swiss AG	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch S.A.S.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Luxembourg S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Panama Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Canada, Corp.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Middle East FZ-LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
OOO Comarch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Co., Ltd. (Wietnam)	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Oy	jednostka zależna	pełna	100,00 %
UAB Comarch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
SouthForge Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
CA Consulting S.A.	jednostka zależna	pełna	99,90 %
Comarch Management Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100,00 % ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych
Comarch Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	49,17 % w posiadaniu CCF FIZ, 26,65 % w posiadaniu Comarch S.A., 24,18 % akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A
Bonus Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iMed24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iFin24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
Infrastruktura24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
MKS Cracovia SSA*	jednostka zależna	pełna	49,15 %

*) Spółka MKS Cracovia SSA jest spółką zależną od Comarch S.A. na podstawie MSR 27 pkt 13d.

2.1 Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

2.1.1 Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Grupa Kapitałowa Comarch prowadzi sprawozdawczość według segmentów zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych, w celu alokacji zasobów do poszczególnych segmentów i oceny ich działania.

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określaną dalej jako „Segment IT”), działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA, działalność w zakresie wykorzystania gospodarczego Internetu (określaną dalej jako „Segment Internet”) oraz działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”). Segment Inwestycje został wyodrębniony w pierwszym kwartale 2010 roku w związku ze wzrostem zakresu jego działalności. Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych. W III i IV kwartale 2011 r. dokonano zakupu specjalistycznego sprzętu medycznego związanego z planowanym od stycznia 2012 r. rozpoczęciem działalności Centrum Medycznego iMed24. Ze względu na istotną kwotę poniesionych nakładów inwestycyjnych z dniem 30 września 2011 r. wyodrębniono „Segment Medycyna” i zaprezentowano udział tego segmentu w aktywach, zobowiązaniach i wydatkach inwestycyjnych. W nocie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym „Segment Medycyna” został wyodrębniony z dniem 31 grudnia 2011 r, gdyż dopiero w czwartym kwartale poniesiono wydatki kosztowe związane z przygotowaniem do uruchomienia centrum medycznego.

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2011 przedstawiał się następująco: 19% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 19% w drugim kwartale, 26% w trzecim kwartale oraz 36% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest zgodny z tendencją obserwowaną w branży

informatycznej.

2.1.2 Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” ujmują się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmują się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmują się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50 % ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmują początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

c) Zasady ujmowania Grupy Comarch SuB w sprawozdaniu skonsolidowanym

Spółka Comarch Software und Beratung AG będąca jednostką dominującą dla spółek Grupy Comarch SuB sporządza samodzielnie skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące dane spółki Comarch Software und Beratung AG i jej spółek zależnych. Comarch S.A., jednostka dominująca Grupy Comarch, sporządza w sposób bezpośredni skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące dane spółki Comarch S.A. i wszystkich pozostałych spółek zależnych (z wyjątkiem spółek Grupy Comarch SuB) a następnie sporządzone w powyższy sposób sprawozdanie uzupełnianie jest o łączne skonsolidowane wyniki i dane bilansowe Grupy Comarch SuB.

2.1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej.

b) Transakcje i salda wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z wyceny w wartości godziwej.

c) Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- (i) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- (ii) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich (chyba, że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego wpływu kursów z dnia transakcji – w takim wypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dnia transakcji), a wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik

kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmuje się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Kursy EURO użyte do przeliczania danych finansowych:

Średni kurs NBP z dnia 31.12.2011: 4,4168,

Średni kurs NBP z dnia 31.12.2010: 3,9603,

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 1.01 - 31.12.2011: 4,1401,

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 1.01 - 31.12.2010: 4,0044.

2.1.4 Inwestycje

a) Aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia. Tego typu instrumenty są wykazywane osobno w bilansie w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub ich realizacji oczekuje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności zalicza się do wykazywanych w bilansie należności handlowych i usług oraz pozostałych należności.

c) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarządy jednostek tworzących Grupę zamierzają i są w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zaliczone do instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo nie zaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji –

dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmują się początkowo według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami wykazywanymi w rachunku zysków i strat, wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej. Zrealizowane i nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi w korespondencji z w rachunku zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym powstały. Nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmują się w kapitale własnym. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty na inwestycyjnych papierach wartościowych.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nie notowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz powszechnie uznane za poprawne modele wyceny instrumentów pochodnych, oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszona o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmują w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

2.1.5 Aktywa trwałe

a) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową. Przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

• oprogramowanie komputerowe	30 %
• licencje	30 %
• prawa autorskie	30 %
• pozostałe prawa	10 - 20 %

Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają oszacowanemu okresowi użytkowania wartości niematerialnych, za wyjątkiem kart zawodników (dot. MKS Cracovia SSA), które amortyzowane są w okresie obowiązującej umowy z danym zawodnikiem.

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA zostało nabyte i jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i dlatego nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania, z uwagi na fakt, iż Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, o których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Wieczyste użytkowanie w Polsce traktowane jest jako synonim własności a nie dzierżawy, po zakończeniu której użytkownik oddaje grunt. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela MKS Cracovia SSA czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportowa w tym MKS Cracovia SSA m.in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej,
- umorzenie podatku od nieruchomości,
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2 %.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia Grupy Comarch SuB obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: SoftM Semiramis, SoftM SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Powyższe wartości niematerialne zostały ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Oszacowania wartości godziwej dokonano na dzień przejęcia w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością Comarch SuB bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2008, budżecie Grupy Comarch SuB na rok 2009 oraz prognozach na lata 2010-2013 oraz na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy Comarch SuB metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy.

b) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie na dzień bilansowy kończący rok obrotowy pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu ewentualnej utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez Spółkę są następujące: środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5 % (budynki i budowle), 30 % (maszyny i urządzenia) i 20 % (meble, wyposażenie, pozostałe środki). W przypadku środków trwałych nabytych w celu

wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Odsetki od kredytu inwestycyjnego w okresie realizacji inwestycji aktywowane są w pozycji środki trwałe w budowie. Odsetki od kredytu inwestycyjnego po przyjęciu środka trwałego sfinansowanego kredytem obciążają wynik roku w pozycji koszty finansowe.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

d) Leasing

Grupa użytkuje na zasadach leasingu samochody oraz sprzęt komputerowy. Ponieważ na mocy zawartych umów nastąpiło zasadniczo przeniesienie całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, ujęte są one w księgach na zasadach leasingu finansowego. Wprowadzone zostały do ksiąg jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenia niespłaconego salda zobowiązań. Część odsetkowa kosztów finansowych obciąża rachunek wyników przez okres trwania leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda. Środki użytkowane na zasadach leasingu podlegają amortyzacji przez krótszy z okresów: okres umowy lub użytkowania.

e) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Dotyczą długoterminowej części czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

f) Utrata wartości aktywów

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

2.1.6 Aktywa obrotowe

a) Zapasy (produkty w toku oraz materiały i towary)

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez Grupę i przeznaczanego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania. Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Grupę i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50 % do 100 % zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży. Jeżeli Spółka posiada wcześniej informacje o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży,

niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku, do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Ewidencja materiałów i towarów prowadzona jest według rzeczywistych cen nabycia. Rozchody wyceniane są według zasady pierwsze przyszło, pierwsze wyszło (FIFO). Materiały i towary wycenione są według rzeczywistych cen nabycia nie wyższych od cen sprzedaży netto.

b) Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a w następnych okresach wg skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Należności w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości, należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych. Odpis z tytułu utraty wartości odpowiada różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością bieżącą rzeczywistych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów. Ze względu na specyfikę działalności (występowanie w ograniczonym zakresie należności od tzw. kontrahentów masowych), dokonywanie stosownych odpisów aktualizacyjnych odbywa się drogą szczegółowej identyfikacji należności i oceny zagrożenia wpływu środków pieniężnych wynikających z uwarunkowań umownych i biznesowych.

c) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Kategoria ta obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, płynne krótkoterminowe papiery wartościowe oraz inne krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności.

d) Rozliczenie kontraktów długoterminowych

Koszty związane z kontraktami długoterminowymi ujmuje się w momencie poniesienia. Wynik na kontraktach ustala się według stopnia zaawansowania prac, o ile jest możliwe wiarygodne ustalenie stopnia zaawansowania. Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy, to przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania. Stopień zawansowania mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu kontraktu. Jeżeli prawdopodobne jest że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody, to przewidywaną stratę ujmuje się natychmiast.

Grupa prezentuje w aktywach pozycję „Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych” w przypadku gdy występuje nadwyżka poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, nad wartością zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów. W przeciwnym przypadku, tj. gdy występuje nadwyżka zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów nad wartością poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, Grupa prezentuje w zobowiązaniach pozycję „Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych”. Ww. nadwyżki są ustalane dla każdego kontraktu osobno i prezentowane rozdzielnie bez saldowania poszczególnych pozycji.

e) Aktywa przeznaczone do zbycia

Aktywa i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej,

pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.1.7 Kapitał własny

Kapitał własny obejmuje między innymi:

- a) kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazany w wartości nominalnej,
- b) pozostałe kapitały utworzone:
 - z podziału zysku,
 - z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
 - z wyceny opcji menedżerskiej,
- c) zysk niepodzielony wynikający z korekt z tytułu zmiany zasad rachunkowości oraz z wyników osiągniętych przez Grupę, a nie przeniesionych do pozostałych kapitałów,
- d) różnice kursowe.

2.1.8 Świadczenia pracownicze

a) Świadczenia oparte na akcjach

Jednostka dominująca prowadzi program wynagrodzeń opartych na akcjach i regulowanych akcjami. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji powiększa koszty. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji, z wyłączeniem wpływu ewentualnych niezwiązanych z rynkiem kapitałowym warunków nabywania uprawnień (np. celów do osiągnięcia w zakresie rentowności i wzrostu sprzedaży). Warunki nabywania uprawnień do realizacji uwzględnia się w założeniach co do przewidywanej liczby opcji, które mogą być zrealizowane. Na każdy dzień bilansowy jednostka dominująca weryfikuje swoje oszacowania. Wpływ ewentualnej weryfikacji pierwotnych oszacowań Jednostka dominująca ujmuje w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kapitałem własnym. Uzyskane wpływy z tytułu realizacji opcji, tj. wpływy z tytułu objęcia akcji (pomniejszone o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z realizacją) odnosi się na kapitał zakładowy (wartość nominalna) oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

2.1.9 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

a) Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a na dzień bilansowy w kwocie skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Zobowiązania w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

b) Zobowiązanie finansowe

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika zobowiązań niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia zobowiązania finansowe według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, wycenianych wg wartości godziwej. Zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

c) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na koszty restrukturyzacji, naprawy gwarancyjne, roszczenia prawne oraz inne zdarzenia (głównie na urlopy oraz nagrody), w wyniku których na Grupie ciąży obecny obowiązek, wynikający ze zdarzeń przeszłych, tworzy, ujmuje się, jeżeli:

- Grupa posiada bieżące prawne lub zwyczajowe zobowiązanie wynikające z przeszłych zdarzeń,
- istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w celu rozliczenia tych zobowiązań konieczne będą wydatki środków Grupy oraz
- wartość ta została oszacowana w sposób wiarygodny.

Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują głównie odpisy pracownicze. Rezerw nie ujmuje się w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz zwiększenia dotyczące danego zobowiązania.

2.1.10 Odroczony podatek dochodowy

Jako generalną zasadę przyjmuje się zgodnie z MSR12, iż w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalane aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Różnica pomiędzy stanem zobowiązań i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

2.2 Rozpoznawanie przychodów i kosztów

Prowadzona przez Grupę Comarch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych Grupa Comarch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

- usługi wdrożeniowe,
- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi *customizacji* (dostosowania) oprogramowania,
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

Kierownicy jednostek mogą podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji).

Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa Grupy Comarch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmuje się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego.

Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmuje w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielenie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

Przychody z tytułu pozostałych usług (np. usługi serwisowe, usługi asysty) rozpoznaje się równomiernie w okresie trwania umowy/świadczenia usług. Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego oraz innych towarów rozpoznaje się zgodnie z ustalonymi warunkami dostawy.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy wartości godziwych należnych zafakturowanych przychodów, z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu oraz koszty pozyskania nowych zleceń przez centra (działy) sprzedaży Grupy Comarch.

Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania Grupy Comarch jako całości i zalicza się do nich w szczególności koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby ogólne Grupy.

Różnice kursowe dotyczące należności ujmowane są w pozycji przychody ze sprzedaży a od zobowiązań w pozycji koszt sprzedanych produktów, usług i towarów.

Dotacje

Grupa otrzymuje dotacje na finansowanie prac badawczo-rozwojowych w ramach programów pomocy unijnej. Dotacje te ujmuje się w sposób systematyczny jako przychód w poszczególnych okresach, tak aby zapewnić ich współmierność z ponoszonymi kosztami, które dotacje te mają kompensować, stosownie do celu ich rozliczenia. Dotacje te pomniejszają odpowiednie koszty bezpośrednie, które to koszty po skompensowaniu ich z dotacją prezentowane są w koszcie sprzedanych produktów, usług i materiałów.

a) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Obejmują przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostek i obejmują głównie: wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów.

b) Przychody i koszty finansowe

Obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji.

Koszty odsetek płaconych od kredytu inwestycyjnego ujmowane są w kosztach finansowych od momentu przyjęcia do użytkowania środka sfinansowanego kredytem.

2.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

a) ryzyko kredytowe

Grupa analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

b) ryzyko zmiany stóp procentowych

Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR oraz LIBOR. Jednostka dominująca nie dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze, jednakże prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli na dzień bilansowy stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2011 r. byłby o 385 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie skutkiem znaczącego wzrostu/spadku przychodów z tytułu odsetek od środków pieniężnych. Analogiczna analiza na dzień 31 grudnia 2010 wskazuje, że jeśli stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2010 r. byłby o 512 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana została metodą uproszczoną, zakładającą, że wzrost i spadek stóp procentowych zamknie się identyczną kwotą.

c) ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN i USD/PLN. Równocześnie część kosztów Jednostki dominującej jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Comarch S.A. dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward, jak również stara się wykorzystywać hedging naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zmianę waluty kredytów inwestycyjnych).

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawione zostały w notce 3.9.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko zmiany kursów walut dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EURO i USD wzrósłby/spadłby o 5 % przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2011 roku byłby wyższy/nizszy o 1 520 tys. PLN, w tym o 1 026 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w EURO i 494 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w USD. Aktywa i zobowiązania finansowe wyrażone w innych walutach obcych mają niewielki udział w strukturze walutowej aktywów i zobowiązań.

Jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EURO i USD wzrósłby/spadłby o 10 % przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy z tytułu przeliczenia kontraktów długoterminowych za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2011 roku byłby wyższy/nizszy o 2 829 tys. PLN. Powyższy szacunek wpływu ryzyka

walutowego na wynik finansowy obliczony został w oparciu o metodę symetryczną zakładającą, że wzrost i spadek kursów zamknie się identyczną kwotą.

d) ryzyko płynności finansowej

Grupa posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

Informacje o terminach umownej zapadalności zobowiązań finansowych przedstawiono w nocie 3.9.

2.3.1 Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem wartości godziwej wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem przepływów pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi:

- a) na kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie),
- b) na wynik z operacji finansowych (w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia).

Instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentu zabezpieczającego w rozumieniu MSR 39, wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

2.3.2 Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywają się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego są zaprezentowane niżej.

- a) oszacowania całkowitych kosztów realizacji projektów związane z wyceną kontraktów długoterminowych zgodnie z MSR 11

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości dokonuje się ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się od szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłaby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

- b) oszacowania związane z ustaleniem i rozpoznaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zgodnie z MSR 12

W związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i korzystaniem przez jednostkę dominującą z ulg podatkowych dokonuje się ustalenia wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na bazie przewidywań dotyczących kształtowania się wysokości dochodu zwolnionego oraz okresu, w którym taki dochód może występować. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód zwolniony mogą się różnić od tych prognozowanych przez Comarch SA. Dlatego ze względu na zasadę ostrożności aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

- c) oszacowanie potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Grupie postępowaniami sądowymi zgodnie z MSR 37

Na dzień bilansowy Grupa jest powodem i pozwany w postępowaniach sądowych. Sporządzając sprawozdanie finansowe, Grupa każdorazowo bada szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi i stosownie do rezultatów takich analiz tworzy rezerwy na potencjalne straty. Zawsze istnieje jednak ryzyko, iż sąd wyda wyrok odmienny od przewidywań i utworzone rezerwy okażą się niewystarczające lub nadmierne w stosunku do rzeczywistych wyników postępowań.

- d) oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSSF 3 i MSR 36

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości zawartą w nocy 3.4. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie niższej z dwóch wartości: wartości użytkowej lub wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w segmencie IT w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku IT w Polsce i regionach, w których Grupa prowadzi działalność, w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

- e) oszacowanie wartości godziwej wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęcia Comarch SuB

Na dzień przejęcia Grupy Comarch SuB dokonano oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę Comarch SuB, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością Comarch SuB bazowały na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2008, budżecie Grupy Comarch SuB na rok 2009 oraz prognozach na lata 2011-2013 oraz na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność bonów skarbowych), wartości współczynnika beta, danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko. Zastosowany w modelu wyceny średnioważony kosztu kapitału WACC wynosił 11,9 %.

2.4 Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2010 roku, z uwzględnieniem zmian opisanych poniżej. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego, chyba że standard lub interpretacja zakładały wyłącznie perspektywne zastosowanie.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2011

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE wchodzi w życie w roku 2011:

- **Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”** – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** - Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** - ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2010)”** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 6 maja 2010 roku (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 lutego 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po ich dacie- 1 lipca 2010 roku lub 1 stycznia 2011 roku - w zależności od standardu/interpretacji).
- **Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”** - przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych”** zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły standardy, zmiany standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 31 sierpnia 2011 r. nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 13 „Wycena wartości godziwej”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – transfery aktywów finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczony: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki dominującej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki dominującej, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2010 rok

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2010 rok zostało zatwierdzone 29 czerwca 2011 roku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. W dniu 07 lipca 2011 roku zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym, 14 lipca 2011 roku zostało złożone do opublikowania w Monitorze Polskim B. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało opublikowane w dniu 20 lutego 2012 roku w Monitorze Polskim B nr 612 pozycja 3382.

3.2 Sprawozdawczość wg segmentów

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określaną dalej jako „Segment IT”), działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA, działalność w zakresie wykorzystania gospodarczego Internetu (określaną dalej jako „Segment Internet”) oraz działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”). Segment Inwestycje został wyodrębniony w pierwszym kwartale 2010 roku w związku ze wzrostem zakresu jego działalności. Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych. W III i IV kwartale 2011 r. dokonano zakupu specjalistycznego sprzętu medycznego związanego z planowanym od stycznia 2012 r. rozpoczęciem działalności Centrum Medycznego iMed24. Ze względu na istotną kwotę poniesionych nakładów inwestycyjnych z dniem 30 września 2011 r. wyodrębniono „Segment Medycyna” i zaprezentowano udział tego segmentu w aktywach, zobowiązaniach i wydatkach inwestycyjnych. W nocie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym „Segment Medycyna” został wyodrębniony z dniem 31 grudnia 2011 r, gdyż dopiero w czwartym kwartale poniesiono wydatki kosztowe związane z przygotowaniem do uruchomienia centrum medycznego.

W 2011 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10 % całkowitej sprzedaży Grupy Comarch, ani żaden z kontrahentów nie dostarczył produktów i towarów o wartości przekraczającej 10 % przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch.

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiąganych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2011 przedstawiał się następująco: 19 % rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 19 % w drugim kwartale, 26 % w trzecim kwartale oraz 36 % w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest zgodny z tendencją obserwowaną w branży informatycznej.

Szczegółowe dane dotyczące segmentów zaprezentowane są poniżej.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rok 2010

Pozycja	Segment IT**			Segment Internet	Segment Inwestycje ***	Segment Sport	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	505 886	219 200	23 124	1 238	4 904	11 866	-	766 218
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	510 103	216 718	22 482	861	281	10 916	-	761 361
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	100 708	52 924	11 622	57	-	-	-	165 311
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	133 740	1 501	1 003	33	-	-	-	136 277
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	75 825	9 146	8 449	596	-	-	-	94 016
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	65 683	5 819	916	121	-	-	-	72 539
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	66 185	-	454	2	-	-	-	66 641
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	67 498	147 328	-	-	-	-	-	214 826
na rzecz pozostałych klientów	464	-	38	52	281	10 916	-	11 751
pozostałe przychody operacyjne	534	2 300	836	37	-	950	-	4 657
przychody finansowe	(4 751)	182	(194)	340	4 623	-	-	200
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	-	3 336	12 279	2 270	970	8 151	(27 006)	-
Przychody segmentu ogółem*	505 886	222 536	35 403	3 508	5 874	20 017	(27 006)	766 218
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	426 738	260 615	26 667	8 784	1 579	16 816	-	741 199
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	3 336	12 279	2 270	970	8 151	(27 006)	-
Koszty segmentu ogółem*	426 738	263 951	38 946	11 054	2 549	24 967	(27 006)	741 199
Podatek bieżący	(8 017)	(59)	(231)	-	-	-	-	(8 307)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	2 362	5 374	-	68	-	(519)	-	7 285
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(40)	-	-	-	-	-	-	(40)
Wynik netto	73 453	(36 100)	(3 774)	(7 478)	3 325	(5 469)	-	23 957
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	73 451	(18 919)	(3 967)	(7 478)	3 318	(2 688)	-	43 717
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	2	(17 181)	193	-	7	(2 781)	-	(19 760)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom,

**) Spółka zdecydowała, że poczynając od 2010 roku będzie prezentować w Segmencie IT podział na rynki: polski, DACH oraz pozostałe,

***) Spółka zdecydowała, że poczynając od 2010 roku będzie prezentować oddzielnie Segment Inwestycje, który obejmuje spółki prowadzące działalność związaną z inwestowaniem w nieruchomości, zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch oraz działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2010 przedstawiają się następująco:

	Segment IT			Segment Internet	Segment Inwestycje	Segment Sport	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe				
Aktywa	573 334	132 797	29 849	10 747	174 559	46 819	968 105
Zobowiązania	306 010	59 381	3 367	756	499	13 903	383 916
Wydatki inwestycyjne	24 305	9 330	6 296	912	25 226	5 216	71 285
Amortyzacja	16 146	20 454	892	738	821	2 375	41 426

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rok 2011

12 miesięcy 2011	Segment IT			Segment Internet	Segment Inwestycje	Segment Sport	Eliminacje	Segment Medycyna	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki						
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	479 042	225 766	72 841	4 883	5 680	21 430	-	-	809 642
w tym:									
przychody ze sprzedaży:	480 824	213 630	72 111	4 483	314	14 291	-	-	785 653
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	89 329	72 154	42 281	1 640	-	-	-	-	205 404
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	122 551	7 155	5 339	1 144	-	-	-	-	136 189
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	47 336	11 544	21 453	1 105	-	-	-	-	81 438
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	58 312	3 143	1 405	517	-	-	-	-	63 377
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	90 280	-	436	1	-	-	-	-	90 717
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	72 251	119 318	-	-	-	-	-	-	191 569
na rzecz pozostałych klientów	765	316	1 197	76	314	14 291	-	-	16 959
pozostałe przychody operacyjne	2 883	12 136	774	31	7	7 139	-	-	22 970
przychody finansowe	(4 665)	-	(44)	369	5 359	-	-	-	1 019
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	-	3 526	24 046	2 737	1 078	8 432	(39 819)	-	-
Przychody segmentu ogółem*	479 042	229 292	96 887	7 620	6 758	29 862	(39 819)	-	809 642
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	413 674	242 908	75 733	9 378	2 089	25 528	-	530	769 840
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	3 526	24 046	2 737	1 078	8 432	(39 819)	-	-
Koszty segmentu ogółem*	413 674	246 434	99 779	12 115	3 167	33 960	(39 819)	530	769 840
Podatek bieżący	(11 526)	(12)	(977)	(53)	-	-	-	-	(12 568)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	3 288	2 267	-	141	-	175	-	-	5 871
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(38)	-	-	-	-	-	-	-	(38)
Wynik netto	57 092	(14 887)	(3 869)	(4 407)	3 591	(3 923)	-	(530)	33 067
w tym:									
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	57 091	(13 503)	(4 057)	(4 407)	3 591	(1 928)	-	(530)	36 257
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	1	(1 384)	188	-	-	(1 995)	-	-	(3 190)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom,

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2011 przedstawiają się następująco:

	Segment IT			Segment	Segment	Segment	Segment	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe	Internet	Inwestycje	Sport	Medycyna*	
Aktywa	537 788	193 725	48 260	10 207	165 870	47 148	19 476	1 022 474
Zobowiązania	324 381	44 259	9 373	1 651	2 325	14 662	15 972	412 623
Wydatki inwestycyjne	43 930	17 947	3 020	550	7 100	3 496	19 476	95 519
Amortyzacja	17 920	18 054	1 040	843	859	3 328	-	42 044

*) Zobowiązania dotyczą kredytu zaciągniętego przez spółkę iMed24 S.A. na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego. Do 31 grudnia 2011 r. sprzęt ten nie został przyjęty do użytkowania, dlatego w segmencie nie wykazano amortyzacji.

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Europa – pozostałe kraje, Ameryka, Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Przychody ze sprzedaży – według lokalizacji rynków

	12 miesięcy 2011		12 miesięcy 2010	
		%		%
Kraj /Polska/	499 911	63,6%	445 666	58,5%
Rejon DACH	213 630	27,2%	207 618	27,3%
Europa - pozostałe	43 087	5,5%	87 433	11,5%
Ameryka	25 659	3,3%	15 091	2,0%
Pozostałe kraje	3 365	0,4%	5 553	0,7%
RAZEM	785 653	100,0%	761 361	100,0%

Powyższa tabela prezentuje geograficzną strukturę przychodów za sprzedaży wg lokalizacji siedziby kontrahentów Grupy Comarch.

Suma aktywów – według lokalizacji działalności

	31 grudnia 2011 r.		31 grudnia 2010 r.	
		%		%
Kraj /Polska/	780 490	76,2%	805 459	83,2%
Rejon DACH	193 725	19,1%	132 797	13,7%
Europa - pozostałe	29 550	2,8%	13 078	1,4%
Ameryka	14 876	1,5%	6 014	0,6%
Pozostałe kraje	3 833	0,4%	10 757	1,1%
RAZEM	1 022 474	100,0%	968 105	100,0%

Wydatki inwestycyjne – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Kraj /Polska/	74 544	55 659
Rejon DACH	18 024	9 330
Europa - pozostałe	2 004	6 160
Ameryka	945	77
Pozostałe kraje	2	59
RAZEM	95 519	71 285

3.3 Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu i urządzenia	Meble, wyposażenie i sprzęt	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2010 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	226 380	140 901	15 966	383 247
Umorzenie	(20 913)	(94 171)	(11 857)	(126 941)
Wartość księgowa netto	205 467	46 730	4 109	256 306
Rok obrotowy 2010				
Wartość księgowa netto na początek roku	205 467	46 730	4 109	256 306
Zwiększenia	27 632	11 817	712	40 161
Zmniejszenia	(1 120)	(1 091)	(523)	(2 734)
Amortyzacja	(2 679)	(14 378)	(1 013)	(18 070)
Wartość księgowa netto na koniec roku	229 300	43 078	3 285	275 663
Stan na 31 grudnia 2010 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	252 892	151 627	16 155	420 674
Umorzenie	(23 592)	(108 549)	(12 870)	(145 011)
Wartość księgowa netto	229 300	43 078	3 285	275 663
Rok obrotowy 2011				
Wartość księgowa netto na początek roku	229 300	43 078	3 285	275 663
Zwiększenia	26 638	47 538	4 094	78 270
Zmniejszenia	-	(1 418)	-	(1 418)
Amortyzacja	(5 152)	(16 604)	(2 788)	(24 544)
Wartość księgowa netto na koniec roku	250 786	72 594	4 591	327 971
Stan na 31 grudnia 2011 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	279 530	197 747	20 249	497 526
Umorzenie	(28 744)	(125 153)	(15 658)	(169 555)
Wartość księgowa netto	250 786	72 594	4 591	327 971

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Na dzień 31 grudnia 2011 r. własnością Grupy jest sześć budynków biurowych położonych w Krakowie, w tym pięć w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 36 584 m. kw., dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 582 m. kw., budynki biurowe w Łodzi, budynek biurowy i magazynowy w Lille oraz budynek mieszkalny przeznaczony do renowacji w Dreźnie. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 3,5 ha. Środki trwałe w budowie na dzień 31 grudnia 2011 roku obejmują głównie nakłady związane z rozpoczętymi inwestycjami budowlanymi, nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę oraz nabycie sprzętu medycznego dla centrum medycznego.

Spółka dominująca w 4 kwartale 2011 roku zakończyła rozpoczętą w listopadzie 2009 roku budowę kolejnego piątego budynku na terenie SSE w Krakowie. Budynek jest obecnie wykorzystywany na cele biurowe oraz do prowadzenia działalności związanej z medycyną (Centrum Medyczne iMed24) – oficjalne otwarcie Centrum Medycznego nastąpiło w lutym 2012 roku. Wartość ewidencyjna powstałej nieruchomości wynosi 27,9 mln zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

W lipcu 2010 roku spółka Bonus Development Sp. z o.o. SK-A rozpoczęła rozbudowę budynku biurowego w Łodzi. Wartość tej inwestycji wynosi ok. 5 mln zł, prace budowlane zostały zakończone w trzecim kwartale 2011 roku. Planowana data oddania budynku do użytkowania to drugi kwartał 2012 roku. Spółka Comarch AG jest w trakcie realizacji inwestycji w Dreźnie, polegającej na renowacji istniejącego budynku i przystosowaniu go do celów biurowych oraz na budowie nowego budynku, w którym powstanie Comarch Data Center. Prace budowlane rozpoczęły się pod koniec pierwszego kwartału 2011 roku, a planowany łączny koszt inwestycji wynosi ok. 10 mln EUR. Planowana data zakończenia to czwarty kwartał 2012 roku. Budynek biurowy nabyty w Lille przez Comarch SAS został dostosowany do funkcji biurowej i stanowi obecnie siedzibę spółki. Budynek magazynowy zostanie docelowo przekształcony w Comarch Data Center o powierzchni ok. 1 700 m. kw. Planowany koszt inwestycji wynosi ok. 5,5 mln EUR. Decyzja o terminie rozpoczęcia prac budowlanych zapadnie w 2012 roku.

Kredyty bankowe zabezpieczone są na gruntach i budynkach do kwoty 150 159 tys. zł (hipoteki zwykle i kaucyjne na rzecz BNP Paribas Bank Polska SA (dawniej: Fortis Bank Polska S.A., Kredyt Banku S.A., banku Pekao S.A. i banku DnB Nord S.A.) oraz pozostałych środkach trwałych w kwocie 13 940 tys. zł. Wartość bilansowa środków trwałych, na których ustanowiono zabezpieczenie zobowiązań finansowych wynosi 125 091 tys. zł.

	2011	2010
Kwota odsetek od kredytów skapitalizowanych w nakładach na aktywa trwałe	183	170

W wartości bilansowej netto rzeczowych aktywów trwałych ujęte są nakłady na aktywa trwałe w toku budowy:

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Budynki	19 037	17 641
Urządzenia	20 237	81
Pozostałe	70	-
Razem	39 344	17 722

Odpisy amortyzacyjne zostały ujęte w rachunku zysków i strat powiększając koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w kwocie 21 361 tys. zł (16 366 tys. zł w 2010 r.), koszty sprzedaży 1 332 tys. zł (501 tys. zł w 2010 r.), koszty ogólnego zarządu 1 597 tys. zł (938 tys. zł w 2010 r.) oraz koszty działalności socjalnej w kwocie 254 tys. zł (265 tys. zł w 2010 roku).

Aktywa w leasingu finansowym

Na dzień 31 grudnia 2011 r. Grupa nie wykazuje zobowiązań z tytułu leasingu, gdyż umowy zawarte są wyłącznie pomiędzy spółkami Grupy.

Kapitał netto	0
Kwota odsetek	0

Grupa nie posiada należnych do zapłaty opłat leasingowych.

Odsetki	0
Kapitał netto	0

3.4 Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch, Inc.	58	58
Comarch Software und Beratung AG	33 871	33 871
Razem	37 155	37 155

3.4.1 Przejęte jednostki zależne

	Działalność podstawowa	Data przejęcia	Proporcja przejętych udziałów (%)	Koszt przejęcia PLN'000
2008				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2008-11-18	50,15%	44 685
2009				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2009-02-09	30,74%	31 901
			80,89 %	76 586

W 2011 roku nie dokonano żadnych przejęć.

3.4.2 Test na utratę wartości firmy

W związku z nabyciem w roku 2009 przez Comarch AG 80,89 % akcji spółki Comarch Software und Beratung AG powstała wartość firmy w wysokości 39 413 tys. zł. Wartość ta została zaktualizowana w wyniku przeprowadzonego na dzień 30 czerwca 2010 r. testu na utratę wartości i na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosi 33 871 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętych jednostek tworzących Grupę Comarch Software und Beratung. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejęciem kontroli nad Grupą Comarch Software und Beratung jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i przyłączenia wysokokwalifikowanych pracowników Grupy Comarch Software und Beratung. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami Grupy Comarch Software und Beratung. Aktywa te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości.

Na dzień przejęcia dokonano także oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę Comarch Software und Beratung, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. W wyniku oszacowania wyodrębniono wartość oprogramowania o wartości godziwej na moment przejęcia 15 017 tys. EURO. Oprogramowanie to jest umarżane przez okres 5 lat a jego wartość bilansowa na 31 grudnia 2011 wynosi 26,5 milionów PLN.

Grupa Comarch ponownie przeprowadziła na dzień 31 grudnia 2011 roku test na utratę wartości firmy związanej z nabyciem Comarch Software und Beratung AG, który nie wykazał dalszej utraty wartości firmy. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość użytkową, oszacowaną przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością Comarch SuB bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2011, budżecie Grupy Comarch SuB na rok 2012, prognozach na lata 2013-2016, na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach oraz na założeniu stałej stopy wzrostu 0,5% począwszy od roku 2017. Stopa dyskontowa zastosowana do

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność bonów skarbowych), wartości współczynnika beta, danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko. Zastosowany w modelu wyceny średnioważony kosztu kapitału WACC wynosił 9,32 %.

Grupa traktuje segment IT obejmujący spółki Grupy Comarch przed przejęciem Grupy Comarch Software und Beratung jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne, w związku z czym nie alokuje wartości firmy w kwocie 3 284 tys. zł powstałej w wyniku nabycia akcji spółek Comarch Kraków S.A., CDN Comarch S.A., Comarch Inc oraz Comarch AG do poszczególnych spółek Grupy. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2011 roku test na utratę wartości firmy związanej z tym segmentem nie wykazał wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość godziwą. Zarząd jednostki dominującej dokonał oszacowania wartości godziwej ośrodka poprzez analizę średniego wskaźnika P/E dla spółek sektora IT notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i na tej podstawie ocenił szacunkową wartość rynkową segmentu IT w Grupie Comarch na dzień 31 grudnia 2011 r. Powyższe analizy nie wykazały, aby nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości firmy.

3.5 Pozostałe wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania	Koncesje, licencje i oprogramowanie	Inne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2010 r.					
Koszt (brutto)	2 057	39 406	81 895	5 958	129 316
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 057)	-	(31 496)	(3 351)	(36 904)
Wartość księgowa netto	-	39 406	50 399	2 607	92 412
Rok obrotowy 2010					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	39 406	50 399	2 607	92 412
Zwiększenia	-	-	9 755	6 261	16 016
Zmniejszenia	-	(93)	(4 687)	(1 186)	(5 966)
Amortyzacja	-	-	(21 017)	(2 339)	(23 356)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2010 r.	-	39 313	34 450	5 343	79 106
Stan na 31 grudnia 2010 r.					
Koszt (brutto)	2 057	39 313	86 963	11 033	139 366
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 057)	-	(52 513)	(5 690)	(60 260)
Wartość księgowa netto	-	39 313	34 450	5 343	79 106
Rok obrotowy 2011					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	39 313	34 450	5 343	79 106
Zwiększenia	-	627	15 810	3 001	19 438
Zmniejszenia	-	-	(6)	(628)	(634)
Amortyzacja	-	(719)	(14 245)	(2 536)	(17 500)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2011 r.	-	39 221	36 009	5 180	80 410
Stan na 31 grudnia 2011 r.					
Koszt (brutto)	2 057	39 940	102 767	13 406	158 170
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 057)	(719)	(66 758)	(8 226)	(77 760)
Wartość księgowa netto	-	39 221	36 009	5 180	80 410

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Grupa ujęła bezpośrednio w kosztach (bez uprzedniego dokonywania aktywacji) koszty prac badawczo-rozwojowych w wysokości 33 883 tys. zł.

I. Inne wartości niematerialne obejmują głównie karty zawodników w MKS Cracovia SSA w kwocie 4 981 tys. zł. Wszystkie pozostałe pozycje wartości niematerialnych zostały nabyte. Odpisy amortyzacyjne w rachunku zysków i strat zostały wykazane w pozycjach: kwota 16 054 tys. zł jest ujęta w koszcie wytworzenia, pozostała część wykazana jest w kosztach ogólnego zarządu: 1 174 tys. zł, w kosztach sprzedaży: 272 tys. zł.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA o wartości 31 650 tys. zł jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i nie jest amortyzowane. Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, od których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela Klubu czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportową w tym MKS Cracovia SSA m. in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej
- umorzenie podatku od nieruchomości
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2 %.

II. Test na utratę wartości prawa wieczystego użytkowania gruntu na 31 grudnia 2011 r.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. dokonano analizy zmian cen nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2011 r. W oparciu o raporty opublikowane przez Departament Analiz Makroekonomicznych i Sektorowych banku BGŻ (www.bgz.pl) oraz Urzędu Miasta Krakowa we współpracy z firmą Colliers (www.bjp.krakow.pl), a także artykuły portali branżowych stwierdzono, że średnie ceny nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2011 r. wzrosły o kilka procent. Na tej podstawie ustalono, iż w roku 2011 nie nastąpiła utrata wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów posiadanych przez spółki Grupy Comarch.

III. Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia Grupy Comarch Software und Beratung obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: Semiramis, SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Na dzień przejęcia powyższe wartości niematerialne zostały ujęte w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Oszacowania wartości godziwej dokonano na dzień przejęcia w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF.

Oszacowana wartość przejętego oprogramowania wynosi:

	Wartość godziwa na dzień przejęcia	Wartość godziwa na 31 grudnia 2011 r.	Wartość księgowa na 31 grudnia 2011 r.
Wartości niematerialne i prawne nabyte w wyniku przejęcia Grupy CSuB	62 237	30 507	26 530

Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy Comarch Software metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągania korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy. Przeprowadzone na dzień 31 grudnia 2011 r. testy na utratę wartości wykazały, że wartość godziwa wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęcia jest istotnie wyższa od ich wartości bilansowej i nie wystąpiła trwała utrata ich wartości.

3.6 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Stan na początek roku	187	333
zmiany z tytułu:		
- długoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów	(126)	(146)
Stan na koniec roku	61	187

3.7 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2010 r.	447
Zbycie udziałów	(185)
Udział w wyniku za 2010 rok	(90)
Stan na 31 grudnia 2010 r.	172
Stan na 1 stycznia 2011 r.	172
Udział w wyniku za 2011 rok	(144)
Stan na 31 grudnia 2011 r.	28

	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Posiadane udziały w kapitale (%)
Stan na 31 grudnia 2010 r.				
SolInteractive Sp. z o.o. (obecnie S.A.)	Polska	2 584	2 008	30,72
Stan na 31 grudnia 2011 r.				
SolInteractive S.A.	Polska	2 406	2 253	30,72
	Kraj rejestracji	Przychody	Zysk (strata)	Posiadane udziały w kapitale (%)
12 miesięcy 2010				
SolInteractive Sp. z o.o. (obecnie S.A.)	Polska	5 129	(2 507)	30,72
12 miesięcy 2011				
SolInteractive S.A.	Polska	4 613	(413)	30,72

Wykazane na dzień 31 grudnia 2011 roku inwestycje w jednostkach stowarzyszonych obejmują nabyte we wrześniu 2008 roku przez CCF FIZ 2 000 udziałów spółki SolInteractive Sp. o.o. (obecnie SolInteractive S.A.). CCF FIZ posiada 30,72 % akcji w spółce SolInteractive S.A., której kapitał zakładowy wynosi 651 tys. PLN.

3.8 Zapasy

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Materiały i surowce	423	332
Produkcja w toku	33 811	38 886
Towary	9 889	10 403
Zaliczki na towary	69	-
	44 192	49 621

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” w rachunku zysków i strat wyniósł 388 781 tys. zł (12 miesięcy 2011), 464 693 tys. zł (12 miesięcy 2010).

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Ze względu na utratę wartości dokonano odpisów aktualizujących wartość zapasów na kwotę 2 566 tys. zł, równocześnie dokonano rozwiązania odpisów na kwotę 1 tys. zł. Łączna kwota wynikająca z powyższych operacji ujętych w wyniku 2011 roku wynosi 2 565 tys. zł (pogorszenie wyniku).

Na posiadanych przez Grupę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Na bazie dotychczas utrzymującej się tendencji w zakresie rozliczania produkcji w toku Grupa szacuje, że do rozliczenia po upływie 12 miesięcy od dnia bilansowego pozostanie kwota ok. 11,2 mln zł. Pozostałe zapasy zostaną rozliczone w całości w okresie do 12 miesięcy.

3.9 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (wg MSR 39) przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Aktywa finansowe		-
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	-	-
Inwestycje utrzymywane do zapadalności	-	-
Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty)	489 805	489 167
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 521	2 491
Razem	491 326	491 658
Zobowiązania finansowe		-
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	686	-
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	-	-
Zobowiązania finansowe	262 662	247 705
Umowy gwarancji finansowych	-	-
Razem	263 348	247 705

W ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty		
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.12)	66	61
Należności od jednostek powiązanych - długoterminowe	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.12)	294 670	287 627
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 732	1 237
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	193 337	200 242
Razem	489 805	489 167

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Zobowiązania finansowe	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	116 330	97 893
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.16)	555	693
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.16)	145 777	149 119
Pochodne instrumenty finansowe (nota 3.11)	686	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 3.16)	-	-
Razem	263 348	247 705

Struktura walutowa zobowiązań i aktywów finansowych przedstawia się następująco:

	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Waluta - PLN	309 013	240 709	125 325	195 400
Waluta - EURO	153 244	196 499	132 734	19 248
Waluta - USD	13 067	39 986	3 180	29 019
Waluta - GBP	4 878	101	20	66
Waluta - UAH	1 735	1 583	89	16
Waluta - AED	2 134	6 221	93	69
Waluta - SKK	-	-	-	-
Waluta - RUB	600	692	15	95
Waluta - LTL	-	27	-	-
Waluta - CHF	2 196	5 697	464	3 592
Waluta - CAD	3 149	-	1 111	-
Waluty - inne	1 310	143	317	200
Razem	491 326	491 658	263 348	247 705

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2010 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	61	-	-	-	61
Należności od jednostek powiązanych - długoterminowe	-	-	-	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	272 083	14 141	1 403	-	287 627
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 237	-	-	-	1 237
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	200 242	-	-	-	200 242
Razem	473 623	14 141	1 403	-	489 167

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2011 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	66	-	-	-	66
Należności od jednostek powiązanych- długoterminowe	-	-	-	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	290 496	4 150	24	-	294 670
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-	1 732	-	1 732
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	193 337	-	-	-	193 337
Razem	483 899	4 150	1 756	-	489 805

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2010 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	13 089	22 597	21 498	40 709	97 893
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	693	-	-	-	693
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	149 119	-	-	-	149 119
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-
Razem	162 901	22 597	21 498	40 709	247 705

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2011 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	27 436	11 389	30 873	46 632	116 330
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	555	-	-	-	555
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	145 777	-	-	-	145 777
Pochodne instrumenty finansowe	686	-	-	-	686
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-
Razem	174 454	11 389	30 873	46 632	263 348

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Grupa stosuje następujące metody wyceny poszczególnych klas instrumentów finansowych:

Należności własne	Metoda wyceny
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.12)	według skorygowanej ceny nabycia
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.12)	według skorygowanej ceny nabycia
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	według wartości godziwej

Zobowiązania finansowe	Metoda wyceny
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.16)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.16)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 3.16)	według skorygowanej ceny nabycia

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała przekwalifikowań składników aktywów finansowych na wyceniany wg kosztu, skorygowanego kosztu nabycia lub wartości godziwej. Grupa nie ustanawiała zabezpieczeń na posiadanych aktywach finansowych.

3.10 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Stan na początek roku	2 491	10 291
zwiększenia	93	10 669
zbycie	(1 063)	(18 469)
Stan na koniec roku	1 521	2 491

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

W dniu 31 grudnia 2011 r. na aktywa finansowe dostępne do sprzedaży składały się posiadane przez spółkę Comarch Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych, nabyte jako lokata wolnych środków pieniężnych. Obrót jednostkami uczestnictwa odbywa się poza rynkiem regulowanym. Cena nabycia jednostek uczestnictwa wynosiła 1 403 tys. zł, wycena wg wartości godziwej na 31 grudnia 2011 r. wynosiła 1 521 tys. zł.

Informacja na temat zamiaru zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: spółka Comarch Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna zamierza zbyć posiadane aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w ciągu 6 miesięcy od dnia bilansowego.

3.11 Pochodne instrumenty finansowe

	31 grudnia 2011 r.		31 grudnia 2010 r.	
	Aktywa Zobowiązania		Aktywa Zobowiązania	
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	-	686	383	-
	-	686	383	-
<i>Część krótkoterminowa</i>	-	686	383	-

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Na dzień 31 grudnia 2011 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosła 4 900 tys. EUR oraz 1 200 tys. USD. Po dacie bilansu Grupa Comarch zawarła kontrakty forward na sprzedaż 1 900 tys. EUR oraz 700 tys. USD.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.12 Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Należności handlowe	287 953	274 062
Minus odpis aktualizujący wartość należności	(22 698)	(16 448)
Należności handlowe netto	265 255	257 614
Należności pozostałe	19 769	17 919
Rozliczenia międzyokresowe czynne	7 741	7 227
Pozostałe rozliczenia	168	3 029
Pożyczki	1 737	1 838
Należności od podmiotów powiązanych	66	61
RAZEM	294 736	287 688
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>294 736</i>	<i>287 688</i>

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 14 978 tys. zł (12 miesięcy 2011), 8 807 tys. zł (12 miesięcy 2010).

3.13 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Środki pieniężne w kasie i w banku	98 256	82 038
Krótkoterminowe depozyty bankowe	94 639	117 790
Środki pieniężne ogółem	192 895	199 828
Należne odsetki od depozytów bankowych	442	414
Razem środki pieniężne i ekwiwalenty	193 337	200 242

Efektywna stopa procentowa krótkoterminowych depozytów bankowych wyniosła w 2011 roku dla złotego 3,64 %, dla euro 0,59 % oraz dla dolara 0,16%. Przeciętny termin wymagalności depozytów wyniósł dla złotego 5,31 dnia, dla EUR 2,64 dnia, dla USD 2,68 dnia.

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, w skład środków pieniężnych wchodzi środki pieniężne w kasie, depozyty. Kredyt w rachunku bieżącym jest ujmowany w działalności finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. Grupa posiadała środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 831 tys. zł. Są to: depozyty kaucyjne złożone przez zagraniczne spółki zależne Grupy Comarch w związku z zawartymi umowami najmu w wys. 320 tys. zł, oraz środki na wyodrębnionym rachunku ZFŚS w wys. 511 tys. zł.

3.14 Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2010 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596
Zarejestrowanie w dniu 31 marca 2010 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki Comarch S.A.	91 041	91 041		91 041
Stan na 31 grudnia 2010 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
Stan na 31 grudnia 2011 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie Comarch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.14.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień sporządzenia raportu

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji Comarch S.A. (32,54 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16 %);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,51 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12 %);

3.14.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w 2011 roku

- a) 3 stycznia 2011 r.

BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 3 stycznia 2011 roku, klienci spółki stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej spadek udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2 %.

W dniu 3 stycznia 2011 roku klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali 2 458 037 akcji, co stanowi 30,53 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 458 037 głosów, co stanowi 16,34 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 1/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r.

- b) 9 lutego 2011 r.

BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 9 lutego 2011 roku, klienci spółki stali się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 15 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Comarch S.A.

W dniu 9 lutego 2011 roku klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 2 166 577 akcji, co stanowi 26,91 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 166 577 głosów, co stanowi 14,40 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 3/2011 z dnia 16 lutego 2011 r.

c) 28 marca 2011 r.

BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanych Funduszami) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 28 marca 2011 roku, wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 10 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. Jednocześnie wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji w liczbie powodującej spadek udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2 %.

W dniu 28 marca 2011 roku w posiadaniu Funduszy znajdowało się łącznie 1 305 855 akcji, co stanowi 16,22 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 305 855 głosów, co stanowi 8,68 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 4/2011 z dnia 1 kwietnia 2011 r.

BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, (dalej zwanego Funduszem) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 28 marca 2011 roku, wymieniony Fundusz stał się posiadaczem akcji zapewniających mniej niż 10 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. Jednocześnie wymieniony Fundusz stał się posiadaczem akcji w liczbie powodującej spadek udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2 %.

W dniu 28 marca 2011 roku w posiadaniu Funduszu znajdowały się łącznie 1 236 802 akcje, co stanowi 15,36 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwały 1 236 802 głosy, co stanowi 8,22 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 5/2011 z dnia 1 kwietnia 2011 r.

BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 28 marca 2011 roku, klienci BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej spadek udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2 %.

W dniu 28 marca 2011 roku klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 1 643 817 akcji, co stanowi 20,42 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 643 817 głosów, co stanowi 10,93 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 6/2011 z dnia 1 kwietnia 2011 r.

d) 6 kwietnia 2011 r.

BZ WBK Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 6 kwietnia 2011 roku, klienci Spółki stali się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 10 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A.

W dniu 6 kwietnia 2011 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 1 416 423 akcje, co stanowi 17,59 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwały 1 416 423 głosy, co stanowi 9,41 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 7/2011 z dnia 12 kwietnia 2011 r.

e) 7 października 2011 r.

BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanego Funduszem) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 7 października 2011 roku, wymieniony Fundusz stał się

posiadaczem akcji zapewniających mniej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. W dniach 6-7 października 2011 pozostałe Fundusze zarządzane przez Towarzystwo nie były w posiadaniu akcji spółki Comarch S.A.

W dniu 7 października 2011 roku w posiadaniu Funduszu znajdowało się łącznie 745 313 akcji, co stanowi 9,26 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 745 313 głosów, co stanowi 4,95 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 22/2011 z dnia 14 października 2011 r.

f) 22 listopada 2011 r.

BZ WBK Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 22 listopada 2011 roku, klienci spółki stali się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A.

W dniu 22 listopada 2011 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 680 779, co stanowi 8,46 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 680 779 głosów, co stanowi 4,52 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 24/2011 z dnia 29 listopada 2011 r.

3.14.3. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki Comarch S.A.

W dniu 28 czerwca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 23 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych Grupy Kapitałowej poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program jest realizowany poprzez oferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2012 roku, w 2013 roku i w 2014 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2011 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilości akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2011 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2010 roku,
- dla 2012 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku,
- dla 2013 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku,

gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku jest średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustala w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu wynosić będzie 3,6 % (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Ustalona pierwotnie na rok 2011 w oparciu o model Blacka-Scholesa wartość opcji została w trzecim kwartale 2011 r. skorygowana w wyniku dokonania weryfikacji modelu wyceny opcji. Obecnie ustalona roczna wartość opcji wynosi 1 566 tys. zł i została ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2011.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2011 r. i średnią kapitalizacją w 2010 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2012 r. nie zostaną wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

W bieżącym i porównywalnych okresach sprawozdawczych występowały następujące płatności realizowane w formie akcji własnych:

Serie opcji	Liczba	Data przyznania	Data wygaśnięcia	Cena wykonania w PLN	Wartość godziwa na dzień przyznania w tys. PLN
(1) Wyemitowane 31 grudnia 2009 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,0 % wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.	31/12/2009	31/12/2010	1,00	2 980
(2) Wyemitowane 31 grudnia 2010 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6 % wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.	31/12/2010	31/12/2011	1,00	2 643
(3) Wyemitowane 31 grudnia 2011 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6 % wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.	31/12/2011	31/12/2012	1,00	1 566

3.14.4. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

Nie wystąpiły.

3.15 Pozostałe kapitały

3.15.1. Kapitał akcjonariuszy Spółki

	Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	Kapitał inwestycyjny i na pokrycie zobowiązań wobec budżetu	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	OGÓŁEM
Stan na 31 grudnia 2010 r.	17 355	745	122 341	140 441
Stan na 1 stycznia 2011 r.	17 355	745	122 341	140 441
Wycena opcji menedżerskiej	1 566	-	-	1 566
Stan na 31 grudnia 2011 r.	18 921	745	122 341	142 007

Za rok obrotowy 2011 dokonano wypłaty dywidendy. Spółka CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A wypłaciła dywidendę w kwocie 616 tys. zł, spółka Bonus Management Sp. z o.o. SK-A – 401 tys. zł, spółka Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A – 88 tys. zł a Bonus Development Sp. z o.o. SK-A – 90 tys. zł. Wypłaty w łącznej kwocie 1 195 tys. zł zostały dokonane na rzecz komplementariuszy tych spółek (spoza Grupy).

Jednostka dominująca nie wypłacała dywidendy za 2010 rok. Do dnia publikacji niniejszego raportu nie podjęto decyzji odnośnie wypłaty dywidendy za 2011 rok.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.15.2. Kapitał udziałowców mniejszościowych

Kapitał udziałowców mniejszościowych

Stan na 1 stycznia 2010 r.	17 046
Kapitał udziałowców mniejszościowych w związku z objęciem akcji w podwyższonym kapitale Comarch AG	3 883
Korekta kapitału mniejszościowego w związku ze zmianami struktury własnościowej w Grupie	6 695
Udział w wyniku Comarch AG	(4 877)
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(2 781)
Udział w wyniku Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	1
Udział w wyniku Bonus Management Sp. z o.o. SK-A	6
Udział w wyniku Comarch SuB	(12 304)
Udział w wyniku Comarch R&D SARL	193
Udział w wyniku CA Consulting SA	2
Różnice kursowe z wyceny	1 378
Stan na 31 grudnia 2010 r.	9 242
Stan na 1 stycznia 2011 r.	9 242
Kapitał udziałowców mniejszościowych w związku z objęciem akcji w podwyższonym kapitale Comarch AG	461
Korekta kapitału mniejszościowego w związku ze zmianami struktury własnościowej w Grupie	2 882
Inne korekty	19
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(1 995)
Udział w wyniku Comarch SuB	(1 384)
Udział w wyniku Comarch R&D SARL	188
Udział w wyniku CA Consulting SA	1
Różnice kursowe z wyceny	83
Stan na 31 grudnia 2011 r.	9 497

3.16 Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Zobowiązania handlowe	92 569	105 345
Zaliczki otrzymane na poczet usług	926	712
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	555	693
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	37 755	25 571
Zobowiązania inwestycyjne	2 762	4 566
Przychody przyszłych okresów	5 185	6 420
Pozostałe zobowiązania	5 336	5 389
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 244	1 116
Razem	146 332	149 812

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.17 Kontrakty długoterminowe

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	117 447	98 033
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	27 058	68 573
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	88 129	28 654
c) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	2 261	806
– efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11		

Z uwagi, iż Spółka stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom.

Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 31 grudnia 2010 a 31 grudnia 2011 prezentowana jest poniżej:

	Czynne	Bierne	Netto
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym			
Saldo RMK skonsolidowanych na 01.01.2010	8 507	7 653	854
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.12.2010	9 112	7 452	1 660
Zmiana	(605)	201	806
Saldo RMK skonsolidowanych na 01.01.2011	9 112	7 452	1 660
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.12.2011	12 284	8 363	3 921
Zmiana	(3 172)	(911)	2 261

Różnica zmiany RMK księgowych do przeliczeń kontraktów (wg MSR 11).

3.18 Kredyty, pożyczki

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	88 895	84 804
Pożyczki	-	-
	88 895	84 804
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	1 054	6 168
Pożyczki	25	25
Kredyty bankowe	26 356	6 896
	27 435	13 089
Kredyty, pożyczki ogółem	116 330	97 893

Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch podmiot dominujący Comarch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat, tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 1 749 tys. EUR, tj. 7 728 tys. zł.

- b) kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2022 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 19 354 tys. zł.
- c) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2024 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. W dniu 5 października 2011 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO (raport bieżący nr 21/2011). Po dokonaniu tej operacji kwota kredytu pozostałego do spłaty wynosiła 8 055 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 7 900 tys. EUR, tj. 34 523 tys. zł.
- d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, tj. do 2012 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.
- e) kredyt inwestycyjny w Banku DnB NORD Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 22 000 tys. zł, maksymalnie 80 % wartości inwestycji. Okres kredytowania wynosi 11 lat, tj. do 2021 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Do dnia 31 grudnia 2011 roku nastąpiło pełne wykorzystanie kredytu. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 22 000 tys. zł oraz kaucyjna do kwoty 11 000 tys. zł ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Comarch S.A. Dnia 30 grudnia 2011 r. Spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO. Po dokonaniu tej operacji kwota kredytu pozostałego do spłaty wynosiła 5 029 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 5 029 tys. EUR.

Spółka Comarch Software und Beratung AG ma przyznany limit na finansowanie działalności bieżącej w IBM Kreditbank w wysokości 300 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2011 wykorzystanie kredytu wynosiło 237 tys. EUR, tj. 1 047 tys. zł.

Spółka iMed24 S.A. zaciągnęła w trzecim kwartale 2011 roku kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia gabinetów medycznych w związku z realizacją projektu NZOZ Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie. Wysokość dostępnego kredytu wynosi 15 889 tys. zł, maksymalnie 90% wartości netto inwestycji. Okres kredytowania wynosi 7 lat, tj. do 2018 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do 31 grudnia 2011. Zabezpieczeniem kredytu są zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych oraz poręczenie podmiotu dominującego tj. Comarch S.A. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 15 889 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 31 grudnia 2011 r.	do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	21 759	5 684	42 262	46 633	116 338
odsetki	(8)	-	-	-	(8)
	21 751	5 684	42 262	46 633	116 330

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Od 1 do 2 lat	11 388	22 596
Od 2 do 5 lat	30 874	21 499
Powyżej 5 lat	46 633	40 709
	88 895	84 804

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
w walucie polskiej	50 661	91 725
w EUR (równowartość w zł)	65 669	6 168
	116 330	97 893

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Kredyty bankowe	4,25%	4,43%
Pożyczki	0,00%	0,00%

Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu):

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:	16 325	22 871
– wykorzystane na dzień bilansowy	1 054	6 168
– dostępne na dzień bilansowy	15 271	16 703

3.19 Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 35 123 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 39 255 tys. zł.

Ponadto według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie CA Consulting S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 1 350 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 114 tys. zł.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 306 tys. EURO (tj. 1 353 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 403 tys. EURO (tj. 1 595 tys. zł).

Comarch S.A. udzielił oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („letter of comfort”) dla spółek zależnych Comarch Software und Beratung AG (oświadczenie ważne do 31 marca 2013 roku) oraz MKS Cracovia SSA (oświadczenie ważne do 30 czerwca 2013 roku).

W wyniku zawarcia w dniu 15 grudnia 2011 r. porozumienia w sprawie objęcia akcji nowej emisji oraz realizacji uprawnień z warrantów subskrypcyjnych pomiędzy Comarch SA a MKS Cracovia SSA, Comarch SA zobowiązuje się do objęcia akcji wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego MKS Cracovia SSA w zamian za wkład pieniężny, który stanowić będzie wpłata gotówkowa w wysokości 29 999 817 złotych uiszczona zgodnie z następującym harmonogramem:

- kwota 15 912 495 zł tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.03.2012 roku,
- kwota 4 695 774 zł - do dnia 31.03.2013 roku,
- kwota 9 391 548 zł - do dnia 31.12.2013 roku.

W związku z realizacją warunków przewidzianym porozumieniem, w dniu 24 lutego 2012 r. została podpisana umowa objęcia akcji serii E w kapitale zakładowym spółki MKS Cracovia SSA, w zamian za wkład pieniężny w kwocie 15 912 495 zł (nota nr 3.34.3).

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy)

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Linie kredytowe*	88 789	85 307
	88 789	85 307

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt 3.18.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. Comarch S.A. nie poręczała za zobowiązania z tytułu umów leasingowych.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 20 550 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2011 r. (1 751 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2011 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 1 489 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w 2011 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności w kwocie 329 tys. zł.

Grupa Comarch na dzień 31 grudnia 2011 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego środków transportu i sprzętu komputerowego w kwocie 2 030 tys. zł.

3.20 Odroczoney podatek dochodowy

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2009 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	23 725	19 633
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	23 725	19 633
Zmiany aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch SuB	(929)	(214)
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch SuB	1 693	-
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w Infrastruktura24 SA	89	-
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową z lat ubiegłych w Comarch AG	(87)	-
- utworzenie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	9 904	9 635
- rozwiązanie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	(9 635)	(8 993)
- utworzenie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	6 703	1 369
- rozwiązanie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	(3 688)	-
- utworzenia aktywa na możliwą do rozliczenia stratę podatkową spółki Comarch AG	-	2 295
Stan na koniec okresu	27 775	23 725
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	27 775	23 725
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	50 276	53 498
- <i>odniesione na kapitał</i>	5 430	5 430
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	34 019	34 391
- <i>rezerwa z tytułu nabycia Comarch SuB</i>	10 827	13 677
Zmiany rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- rozwiązanie rezerwy z tytułu amortyzacji od wyceny wartości godziwej Comarch SuB	(3 802)	(2 850)
- utworzenie rezerwy z tytułu amortyzacji od wyceny wartości godziwej Comarch SuB	958	-
- rozwiązanie rezerwy z tytułu wyceny składników lokat CCF FIZ	(1 103)	(815)
- utworzenie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	3 574	443
- rozwiązanie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	(1 731)	-
Stan na koniec okresu	48 172	50 276
- <i>odniesione na kapitał</i>	5 430	5 430
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	34 759	34 019
- <i>rezerwa z tytułu nabycia Comarch SuB</i>	7 983	10 827

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Aktywo z tytułu straty podatkowej	Amortyzacja	Rezerwy na koszty, odpisy aktualizacyjne	Aktywo z tytułu ulgi podatkowej w podatku dochodowym (SSE)	Razem
Stan na 1 stycznia 2010 r.	9 325	-	1 315	8 993	19 633
-odniesionych na wynik (Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2010	9 325	-	1 315	8 993	19 633
Stan na 31 grudnia 2010 r.	11 406	-	2 684	9 635	23 725
Uznanie wyniku za rok 2011	766	380	2 635	269	4 050
Stan na 31 grudnia 2011 r.	12 172	380	5 319	9 904	27 775
-odniesionych na wynik	12 172	380	5 319	9 904	27 775

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości składników majątku CCF FIZ	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej Comarch SuB	Amortyzacja	Rezerwy (różnice kursowe, odsetki)	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej majątku MKS Cracovia SSA	Razem
Stan na 1 stycznia 2010 r.	32 530	13 677	1 359	502	5 430	53 498
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2010	(815)	(2 850)	303	140	-	(3 222)
Stan na 31 grudnia 2010 r.	31 715	10 827	1 662	642	5 430	50 276
-odniesionych na wynik	31 715	-	1 662	642	-	34 019
-odniesionych na kapitał	-	10 827	-	-	5 430	16 257
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2011	(1 103)	(2 844)	(625)	2 468	-	(2 104)
Stan na 31 grudnia 2011 r.	30 612	7 983	1 037	3 110	5 430	48 172
-odniesionych na wynik	30 612	-	1 037	3 110	-	34 759
-odniesione na kapitał	-	7 983	-	-	5 430	13 413

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 roku o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmieniła warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Zgodnie z postanowieniem art. 6 ust. 1 Ustawy, podmioty te mogą się ubiegać o zmianę warunków zezwolenia w celu dostosowania go do obowiązujących w Unii Europejskiej zasad udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b), pkt 2, pkt 3 Ustawy, maksymalna wielkość pomocy publicznej dla podmiotów, które prowadzą działalność w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia wydanego przed dniem 1 stycznia 2000 r., nie może przekraczać 75 % wartości inwestycji poniesionych w okresie od dnia uzyskania zezwolenia

do dnia 31 grudnia 2006 r., przy czym przy ustalaniu maksymalnej wielkości pomocy publicznej uwzględnia się całkowitą wielkość pomocy publicznej uzyskanej od 1 stycznia 2001 r. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulg podatkowych (pomocy publicznej), z ulg nieograniczonych wartościowo, na ulgi ograniczone wartościowo i zależne od wartości dokonanych inwestycji. W przypadku Comarch S.A. maksymalna wartość pomocy publicznej nie będzie mogła przekroczyć 75 % wartości nakładów inwestycyjnych, które Spółka poniosła w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.

Koszty inwestycji oraz wielkość pomocy podlegają dyskontowaniu zgodnie z par. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. 220, poz. 2232) w brzmieniu zmienionym zgodnie z par. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lutego 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. nr 32, poz. 270) z uwzględnieniem par. 2 tego ostatniego Rozporządzenia. Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2011 r., zdyskontowanej na dzień przyznania zezwolenia wynosi 12 551 tys. zł.

Comarch S.A. wystąpił do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymał decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone powyżej i zgodne z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie dla Comarch S.A. Oznacza to wydłużenie okresu, w jakim Spółka będzie mogła wykorzystać limit pomocy publicznej, przysługujący z tytułu poniesionych w specjalnej strefie ekonomicznej inwestycji.

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 grudnia 2011 r. stanowi aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tytułu działalności w SSE ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

W trakcie roku 2011 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 9 635 tys. zł (operacja ta powoduje spadek wyniku finansowego). Jednocześnie dokonano utworzenia aktywa w kwocie 9 904 tys. zł, które to aktywo będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez Comarch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2012. Równocześnie, zgodnie z MSR 12, Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Zwracamy uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Jednostce dominującej ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

W roku 2011 r. Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2010 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 688 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 6 703 tys. zł a także utworzenia i rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 766 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2011 wyniósł +4 050 tys. zł.

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w roku 2011 częściowego rozwiązania utworzonej w latach poprzednich rezerwy w kwocie 1 103 tys. zł. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 3 574 tys. zł i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 1 731 tys. zł. W roku 2011 dokonano też zmniejszenia rezerwy utworzonej w związku z nabyciem Comarch SuB w kwocie 2 844 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 2011 rok wyniósł +2 104 tys. zł. Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały wzrost wyniku o 6 154 tys. zł.

3.21 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Długoterminowe	Rezerwy na kary umowne	Rezerwy na koszty spraw sądowych	Rezerwy na podatki	Rezerwy na koszty pozostałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2011 r.	-	38	534	-	572
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:					
– utworzenie dodatkowych rezerw - rezerwy	-	-	-	2	2
wykorzystane w trakcie roku i przeniesione do krótkoterminowych	-	(38)	(534)	-	(572)
Stan na 31 grudnia 2011 r.	-	-	-	2	2

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2011 r.	5 257	6 217	5 514	10 460	47 077	74 525
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:						
– utworzenie dodatkowych rezerw - rezerwy	9 648	12 360	10 014	8 124	66 193	106 339
wykorzystane w trakcie roku	(11 184)	(7 640)	(6 171)	(5 633)	(62 848)	(93 476)
Stan na 31 grudnia 2011 r.	3 721	10 937	9 357	12 951	50 422	87 388

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy. Koszty okresu bieżącego dotyczą głównie rezerw utworzonych na koszty z tytułu badania sprawozdań finansowych, kosztów archiwizacji i innych administracyjnych oraz rozliczeń z tytułu kart Visa. Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą rozpoznania przewidywanych strat na kontraktach.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Długoterminowe	2	572
Krótkoterminowe	87 388	74 525

3.22 Przychody ze sprzedaży

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		
Przychody ze sprzedaży usług informatycznych	544 356	499 386
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania własnego	110 178	91 460
Przychody z pozostałej sprzedaży	5 571	8 631
Razem	660 105	599 477
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego	41 678	61 809
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania obcego	53 986	78 982
Przychody z pozostałej sprzedaży	29 884	21 093
Razem	125 548	161 884
Ogółem przychody ze sprzedaży	785 653	761 361

3.23 Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów

I/1 Koszty wg rodzaju	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	42 044	41 426
Koszty świadczeń pracowniczych	408 285	375 361
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	7 641	(20 937)
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	19 060	14 250
Usługi obce	104 315	89 730
Podatki i opłaty	6 929	5 428
Pozostałe koszty	30 599	58 581
Koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu i dystrybucji oraz koszty ogólnego zarządu, w tym:	618 873	563 839
- koszt wytworzenia	458 311	425 885
- koszty sprzedaży	82 683	84 277
- koszty ogólne	74 681	52 974
- różnice kursowe od zobowiązań	3 198	703
I/2 Koszt sprzedanych towarów i materiałów	113 669	147 914
I/3 Koszty realizacji prac w ramach projektów unijnych	18 398	10 695
I/4 Łączne koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu, ogólnego zarządu, towarów i materiałów oraz realizacji prac w ramach projektów unijnych	750 940	722 488

II. Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Koszty wynagrodzeń	350 970	321 101
Koszty ubezpieczeń społecznych	51 848	48 956
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1 966	1 789
Szkolenia	930	1 055
Koszty BHP	328	111
Pozostałe	2 243	2 349
Razem	408 285	375 361

3.24 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne i zyski	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Otrzymane odszkodowania komunikacyjne	198	206
Przedawnione zobowiązania	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	13 011	362
Otrzymane kary umowne	17	-
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	6 940*	17
Zwrot podatku VAT	-	-
Dotacje	221	812
Inne	2 583	3 260
Razem	22 970	4 657

*) dotyczy wyniku sprzedaży zawodników MKS Cracovia SSA

3.25 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne i straty	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Odpis aktualizujący wartość aktywów (utrata wartości)	2 565	1 563
Składki członkowskie	344	260
Darowizny	80	184
Strata ze zbycia i likwidacji aktywów trwałych	254	561
Odpis aktualizujący wartość należności	14 978	8 807
Odszkodowania	-	43
Inne	679	1 791
Razem	18 900	13 209

3.26 Koszty finansowe – netto

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Koszty odsetek, w tym:	(4 531)	(3 561)
- <i>odsetki od pożyczek i kredytów</i>	(3 824)	(4 065)
- <i>inne</i>	(707)	504
Zyski z odsetek od lokat	6 057	6 016
Zyski ze zbycia papierów wartościowych	-	(51)
Zyski/(straty) ze zbycia aktywów finansowych	(895)	-
Zyski/(straty) kursowe netto (nota 3.29)	1 287	(2 965)
Wycena wartości godziwej instrumentów finansowych i inwestycji	(929)	-
Inne, w tym:	30	761
- <i>odszkodowania i kary finansowe</i>	-	-
- <i>pozostałe</i>	30	761
Razem	1 019	200

3.27 Podatek dochodowy

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Podatek bieżący	12 568	8 307
Podatek odroczony	(5 871)	(7 285)
Razem	6 697	1 022

Podatek dochodowy od zysku brutto Grupy, przed opodatkowaniem, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskanoby stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Zysk brutto skonsolidowany przed opodatkowaniem	39 764	24 979
Podatek wyliczony stawką nominalną od zysku brutto	8 093	4 782
Różnice pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania:		
Korekty konsolidacyjne	(23 411)	(5 413)
Wyłączenia strat spółek konsolidowanych	67 971	65 029
Suma zysków brutto jednostek konsolidowanych (nominalna podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym przy założeniu zgodności zysku bilansowego z podstawą opodatkowania)	84 325	84 595
Trwałe i przejściowe różnice pomiędzy zyskiem brutto a rzeczywistą podstawą opodatkowania, w tym:	(20 956)	(41 276)
<i>Wykorzystanie uprzednio rozpoznanych strat podatkowych</i>	13 690	-
<i>Różnice pomiędzy podstawą opodatkowania podatkiem a zyskiem brutto</i>	27 457	19 823
<i>Dochód zwolniony z tytułu prowadzenia działalności w SSE</i>	(55 961)	(56 457)
<i>Dochód nie podlegający opodatkowaniu (płatnikami podatku są udziałowcy)</i>	(5 518)	(4 024)
<i>Inne - dochody zwolnione</i>	(626)	(618)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	63 369	43 319
Podatek wyliczony według stawki podatkowej w Grupie	12 568	8 307
Wielkość efektywnej stawki podatkowej	14,90%	9,82%

Mająca zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2011 roku 19,83 % i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Mająca zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2010 roku 19,18 % i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Władze podatkowe kraju Jednostki dominującej mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami. W opinii Zarządu Jednostki dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

3.28 Zyski (straty) kursowe – netto

Różnice kursowe powiększające (koszty)/przychody w rachunku zysków i strat uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Przychody ze sprzedaży	14 552	1 977
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(3 198)	(702)
Koszty finansowe netto	1 287	(2 964)
Razem	12 641	(1 689)

3.29 Zysk na akcję

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	36 257	43 717
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	8 051	8 029
Zysk na akcję zwykłą (w zł)	4,50	5,44
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	8 051	8 029
Rozwodniony zysk na akcję zwykłą (w zł)	4,50	5,44

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2011" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2010" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2011" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości (równej zero) potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2011. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2010" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości (równej zero) potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2010.

3.30 Transakcje z podmiotami powiązanymi**3.30.1. Przychody ze sprzedaży towarów i usług**

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Przychody ze sprzedaży towarów:		
SolInteractive S.A.	-	-
	-	-
Przychody ze sprzedaży usług:		
SolInteractive S.A.	63	62
	63	62
	63	62

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- 1) porównywalnej ceny rynkowej,
- 2) metody koszt plus (marża przy towarach 2-3 %, przy usługach 5 %)
- 3) marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40 %)

3.30.2. Zakupy towarów i usług

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Zakupy towarów:		
SolInteractive S.A.	36	-
	36	-
Zakupy usług:		
SolInteractive S.A.		
<i>ujęte w kosztach wytworzenia</i>	273	197
<i>ujęte w pozostałych kosztach</i>	3 018	3 878
	3 291	4 075
	3 327	4 075

Cenę usług i towarów negocjuje się zwykle z podmiotami powiązanymi stosując jedną z wymienionych powyżej metod. W okresie objętym sprawozdaniem nie było żadnych istotnych transakcji z innymi niż wymienione powyżej podmiotami powiązanymi.

3.30.3. Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Należności od podmiotów powiązanych:		
SolInteractive Sp. z o.o.	16	61
	16	61
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych:		
KEK Anwendungssysteme GmbH		-
SolInteractive Sp. z o.o.	555	693
	555	693

3.30.4. Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi i z podmiotami powiązanymi osobowo

	w tys. PLN
Zakupy od podmiotów powiązanych osobowo:	1 292
Sprzedaż do podmiotów powiązanych osobowo:	374
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty powiązane osobowo	890
 Zakupy od podmiotów stowarzyszonych:	 3 327
Sprzedaż do podmiotów stowarzyszonych:	63
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty stowarzyszone	55

3.31 Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2011 i w 2010 roku

W 2011 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 11 516 802,00 zł. Spółki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2011 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 6 802 803,57 zł. W 2010 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 9 507 311,46 zł. Spółki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2010 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 466 004,1 zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2011
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

ROK 2010 (w zł.)

Zarząd Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	4 776 135,64	30 000,00	4 806 135,64
2	Piotr Piątosza	1 311 324,09	336 366,10	1 647 690,19
3	Paweł Prokop	263 284,29	-	263 284,29
4	Piotr Reichert	799 467,57	-	799 467,57
5	Zbigniew Rymarczyk	863 993,97	66 138,00	930 131,97
6	Konrad Tarański	354 918,60	30 000,00	384 918,60
7	Marcin Warwas	1 138 187,30	3 500,00	1 141 687,30
	Razem	9 507 311,46	466 004,10	9 973 315,56

Rada Nadzorcza Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	359 769,71	-	359 769,71
2	Maciej Brzeziński	30 000,00	-	30 000,00
3	Maciej Czapiewski	30 000,00	-	30 000,00
4	Wojciech Kucharzyk	30 000,00	-	30 000,00
5	Anna Ławrynowicz	30 000,00	-	30 000,00
6	Tadeusz Syryjczyk	30 000,00	-	30 000,00
	Razem	509 769,71	-	509 769,71

ROK 2011 (w zł.)

Zarząd Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	5 571 683,00 zł	6 284 613,12 zł	11 856 296,12 zł
2	Piotr Piątosza	1 156 731,64 zł	354 179,59 zł	1 510 911,23 zł
3	Paweł Prokop	523 137,47 zł	- zł	523 137,47 zł
4	Piotr Reichert	1 142 957,92 zł	28 718,86 zł	1 171 676,78 zł
5	Zbigniew Rymarczyk	1 167 475,20 zł	28 718,86 zł	1 196 194,06 zł
6	Konrad Tarański	620 647,11 zł	100 573,14 zł	721 220,25 zł
7	Marcin Warwas	1 334 169,66 zł	6 000,00 zł	1 340 169,66 zł
	Razem	11 516 802,00 zł	6 802 803,57 zł	18 319 605,57 zł

Rada Nadzorcza Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	125 453,00 zł	- zł	125 453,00 zł
2	Maciej Brzeziński	30 000,00 zł	- zł	30 000,00 zł
3	Maciej Czapiewski*	15 000,00 zł	- zł	15 000,00 zł
4	Danuta Drobnia*	15 238,10 zł	- zł	15 238,10 zł
5	Wojciech Kucharzyk	30 000,00 zł	- zł	30 000,00 zł
6	Anna Ławrynowicz	30 000,00 zł	- zł	30 000,00 zł
7	Tadeusz Syryjczyk	30 000,00 zł	- zł	30 000,00 zł
	Razem	275 691,10 zł	- zł	275 691,10 zł

*) Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 29 czerwca 2011 r. podjęło uchwały w sprawie odwołania członka Rady Nadzorczej Comarch S.A. Pana Macieja Czapiewskiego i powołania nowego członka Rady Nadzorczej Spółki Pani Danuty Drobnia.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. nie istnieją żadne niespłacone zaliczki, kredyty, pożyczki jak również udzielone przez Comarch S.A. i spółki zależne gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej Spółki oraz ich współmałżonków, krewnych i powinowatych do II stopnia.

3.32 Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

3.32.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji Comarch S.A. (32,54 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16 %);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,51 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12 %).

3.32.2. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 29 lutego 2012 r. do 30 kwietnia 2012 r.

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania raportu kwartalnego za cztery kwartały 2011 roku, tj. 29 lutego 2012 r. oraz w dniu 30 kwietnia 2012 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 30 kwietnia 2012 r.		Stan na 29 lutego 2012 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 620 010	41,16	2 620 010	41,16
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	28,12	846 000	28,12
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	16 845	0,11	16 845	0,11
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	40 569	0,52	40 569	0,52
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	28 141	0,19	28 141	0,19
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Ilość wyemitowanych akcji		8 051 637	100,00	8 051 637	100,00

3.33 Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

3.33.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W trakcie roku 2011 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 9 635 tys. zł (operacja ta powoduje spadek wyniku finansowego) oraz utworzono aktywo z tego tytułu na 31 grudnia 2011 roku w kwocie 9 904 tys. zł. W roku 2011 r. Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2010 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 688 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 6 703 tys. zł a także utworzenia i rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 766 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2011 wyniósł +4 050 tys. zł.

3.33.2. Wycena różnic kursowych

Istotny wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w 2011 roku miało osłabienie się kursu PLN wobec walut EUR i USD mające miejsce w trzecim i czwartym kwartale. Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa należności na dzień 31 grudnia 2011 r. zwiększyły przychody i wyniki finansowe Grupy Comarch osiągnięte w okresie 12 miesięcy 2011 roku o 14 552 tys. zł (z czego na niezrealizowane różnice kursowe przypada 10 668 tys. zł). Analiza wrażliwości wyniku Grupy Comarch na zmianę kursów walut jest zaprezentowana w nocy nr 2.3 c) skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3.33.3. Sprzedaż zawodników MKS Cracovia SSA

Sprzedaż kart zawodniczych zawodników MKS Cracovia SSA zwiększyła w okresie 12 miesięcy 2011 roku pozostałe przychody operacyjne Grupy Comarch o 9 220 tys. zł, natomiast wynik operacyjny o 6 903 tys. zł.

3.34 Zdarzenia po dacie bilansu

3.34.1. Terminy raportów okresowych

Dnia 16 stycznia 2012 r. (RB-1-2012) Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2012 roku:

- 1) IV kwartał 2011 w dniu 29.02.2012
- 2) I kwartał 2012 w dniu 15.05.2012
- 3) II kwartał 2012 - Zgodnie z zasadami § 101 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Comarch S.A. nie będzie publikować raportu kwartalnego i skonsolidowanego raportu kwartalnego za II kwartał 2012 r.
- 4) III kwartał 2012 w dniu 14.11.2012
- 5) Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2012 roku w dniu 31.08.2012
- 6) Raport roczny za 2011 rok w dniu 30.04.2012
- 7) Skonsolidowany raport roczny za 2011 rok w dniu 30.04.2012

3.34.2. Zakup spółki A-MEA

Dnia 27 stycznia 2012 r. Comarch S.A. poinformowała (RB-2-2012 z dnia 27 stycznia 2012 r.), że CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółka zależna Comarch S.A., zakupiła 100 000 akcji zwykłych na okaziciela spółki A-MEA Informatik AG ("A-MEA") o wartości nominalnej 1 CHF (3.5147 PLN). Łączna cena nabycia nie przekroczy sumy 2 mln CHF (ok. 7.03 mln PLN) oraz wartości kapitałów własnych A-MEA na dzień 31 stycznia 2012 roku. Pełne rozliczenie transakcji nastąpi do końca pierwszego kwartału 2013 roku. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 100 000, tj. 100 % akcji spółki A-MEA, uprawniających do 100 000, tj. 100 % wszystkich głosów na walnym zgromadzeniu spółki. A-MEA jest firmą z długoletnim doświadczeniem w zakresie sprzedaży i wdrażania rozwiązań ERP, w tym Comarch ERP Enterprise.

3.34.3. Umowa objęcia akcji MKS Cracovia SSA

Z dniem 24 lutego 2012 r. została podpisana umowa objęcia akcji serii E w kapitale zakładowym spółki MKS Cracovia SSA (raport bieżący nr 3/2012 z 27 lutego 2012 r. i korekta z 29 lutego 2012 r.). MKS Cracovia SSA złożyła Comarch S.A. ofertę objęcia akcji serii E w łącznej liczbie 38 631 sztuk o wartości nominalnej 100 zł. MKS Cracovia SSA zaoferowała Comarch S.A. objęcie akcji serii E po cenie emisyjnej wynoszącej łącznie 15 912 495,21 zł, tj. za cenę emisyjną wynoszącą 411,91 zł za jedną akcję serii E. Cena emisyjna powyższych akcji serii E została pokryta wkładem pieniężnym w wysokości 15 912 495,21 zł dokonany przez Comarch S.A. w dniu 27 lutego 2012 r. Po rejestracji podwyższenia kapitału MKS Cracovia SSA, Comarch S.A. będzie dysponować 59,82 % głosów na WZA spółki.

3.34.4. Ustanowienie zastawu rejestrowego na sprzęcie medycznym iMed24

Comarch S.A. otrzymała w dniu 5 marca 2012 roku postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział VII Rejestru Zastawów o wpisie z dnia 15 lutego 2012 r. w Rejestrze Zastawów zastawu rejestrowego na sprzęcie medycznym Centrum Medycznego iMed24. Podstawą wpisu w/w zastawu rejestrowego jest umowa z dnia 29 grudnia 2011 r. pomiędzy bankiem Bank Polska Kasa Opieki S.A. („Bank”) a iMed24 S.A. („iMed24”), spółką zależną Comarch S.A. Niniejsza umowa zawarta jest w celu zabezpieczenia wierzytelności Banku z tytułu udzielonego przez Bank w dniu 1 września 2011 r. kredytu inwestycyjnego wraz z odsetkami, prowizjami i innymi należnościami Banku wynikającymi z umowy kredytu. iMed24 ustanawia na rzecz Banku, a Bank przyjmuje zastaw rejestrowy na stanowiących własność iMed24 rzeczach ruchomych o ogólnej wartości wynoszącej w dniu zawarcia niniejszej umowy 13 940 130,82 zł (słownie: trzynaście milionów dziewięćset czterdzieści tysięcy sto trzydzieści złotych, 82/100) ustalonej na podstawie ceny zakupu netto. Zastaw rejestrowy zabezpiecza wierzytelność Banku do najwyższej sumy zabezpieczenia 23 832 999,63 zł (słownie: dwadzieścia trzy miliony osiemset trzydzieści dwa tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych, 63/100). Ustanowiony zastaw rejestrowy wygasa z chwilą całkowitej spłaty wierzytelności wynikającej z umowy.

3.34.5. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w spółce MKS Cracovia SSA

Comarch SA otrzymała w dniu 16 marca 2012 r. postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 14 marca 2012 roku w przedmiocie rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w spółce MKS Cracovia SSA z 14 557 000,00 zł do 18 420 100,00 zł. W rezultacie Comarch S.A. jest posiadaczem 59,82 % akcji w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA uprawniających do 59,82 % głosów na wza spółki.

3.34.6. Nabycie udziałów w spółce ESAPROJEKT sp. z o.o.

Dnia 27 kwietnia 2012 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował o zakupie 50 udziałów spółki ESAPROJEKT sp. z o.o. ("ESAPROJEKT") o wartości nominalnej 2 460 PLN każdy, przez CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółkę zależną Comarch SA. Łączna cena nabycia wynosi 12 200 000 PLN. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 50, tj. 100 % udziałów spółki ESAPROJEKT, uprawniających do 50, tj. 100 % wszystkich głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. ESAPROJEKT jest jednym z czołowych polskich producentów i dostawców kompleksowych rozwiązań informatycznych dla sektora zdrowia.

3.34.7. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka Comarch S.A. zawarła w okresie od 1 stycznia 2012 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku kontrakty terminowe na sprzedaż 1 900 tys. EUR oraz 700 tys. USD. Wartość netto kontraktów terminowych nierozliczonych na dzień 30 kwietnia 2012 roku wynosiła 4 500 tys. EUR oraz 1 400 tys. USD. Na dzień 30 kwietnia 2012 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła 1 571 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 18 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

3.35 Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 20 550 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2011 r. (1 751 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2011 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 1 489 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi.

3.36 Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie bezpiecznej struktury zadłużenia Grupy oraz dotrzymanie wskaźników zadłużenia wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę. Grupa posiada możliwość zarządzania strukturą kapitałową w zależności od zmian warunków ekonomicznych poprzez np. zaciągnięcie lub spłatę kredytów, emisję nowych akcji, wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. W 2011 roku Grupa nie dokonywała zmian w celach i polityce zarządzania kapitałem.

Grupa dokonuje kwartalnego monitoringu stanu kapitałów analizując głównie wskaźnik wypłacalności, który jest obliczany jako iloraz wartości kapitału własnego i wartości aktywów ogółem.

31 grudnia 2011 r. 31 grudnia 2010 r.

Kapitał własny	609 851	584 189
Aktywa ogółem	1 022 474	968 105
 Wskaźnik wypłacalności	 59,6 %	 60,3 %

W trakcie roku 2011 wskaźnik wypłacalności uległ niewielkiemu zmniejszeniu, głównie w wyniku zaciągnięcia kredytów bankowych związanych z przeprowadzanymi przez Grupę inwestycjami. Pozostaje on jednak na bardzo bezpiecznym poziomie, zapewniając Grupie potencjalną możliwość znacznego zwiększenia zadłużenia (pozyskania finansowania zewnętrznego) w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.

W trakcie roku 2011 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez spółki Grupy. Zarząd Spółki dominującej nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

30.04.2012 r.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO/FUNKCJA	PODPIS
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO/FUNKCJA	PODPIS
Maria Smolińska	Główny Księgowy	